

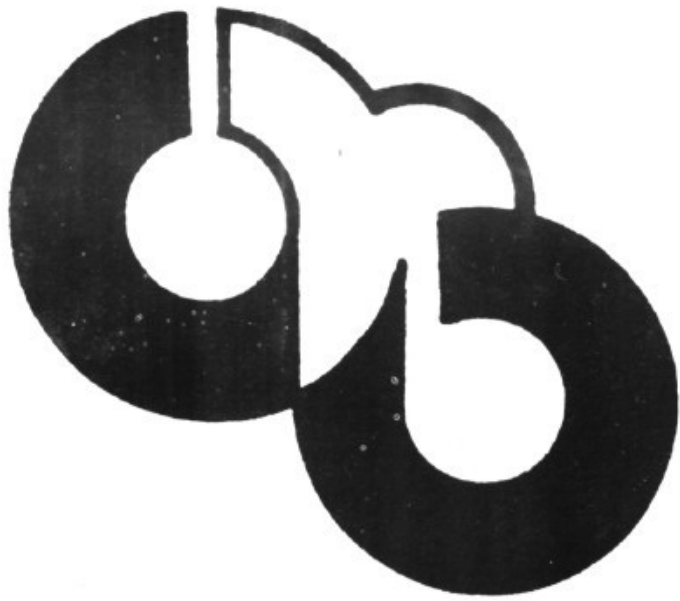
raiguier

R E V I S T A

**ESPECIAL
FESTES**

**LA DONA - AVUI -
A INCA**

OPTICOS
DIPLOMADOS

—
OCULARISTA

Optica Balear la optica

EN PALMA:

La Rambla, s/n.

*22 71 44

EN INCA:

Ctra. Major, 30

50 07 38

SUMARI.

	PAGS.
Editorial	3
Cartes Obertes	4
Municipal: carn decomisada.	5-6
Dades d'Inca.	7
Cap de cantó	9
Línea calenta:	
Manuel M. Plasencia.	10-11-12
El foner: Una nova editoria	
Mallorquina (entrevista)	13
Sant Francesc - Part 1.	14-15
Gabriel Sampol (Entrevista).	17
Dona avui	18-19-20
Inca davant l'inquisició per	
Ramon Rosselló	21-22-23
Els cafès del Mercantil	
Amb el C.D. Constància ..	24-25-26
Sa nostra cuina. Sobreviure a l'estiu ..	27
Signatura: Se apaga una luz, el coche	
no arranca, per Rosa	29
Plana verda. La primera llei	30
Llibres: Boris Vian, la mort del mite ..	32
Art. Gaspar i Rainelde (autors dels	
Trofeus dels Popular d'Inca 84) 33-34	33-34

SEPARATA CENTRAL - Programa de	
Festes de Sant Abdón i Sant Senèn 1984.	

EDITORIAL**A QUI FA POR****raiguer ?**
R E V I S T A

Set números de RAIGUER han sortit ja al carrer. Cada un d'ells ha aconseguit un important impacte dins el nostre poble. Per criticar-la o per manifestar el seu acord amb les opinions que exposa, la nostra revista ha estat tema d'actualitat en moltes de conversacions. El tema pot ésser motiu de reflexió: ¿qué tenen unes fulles de paper de particular que incomoden a tanta gent? ¿Per què els regidors compareixen a La Sala esgrimint un exemplar de la revista i demanant responsabilitats sobre suposades filtracions? ¿Per què els propagandistes oficials de La Sala s'han encarregat, passant s'arada davant es bou, d'anunciar que estavem subvencionats per l'Ajuntament quan això no ha estat mai veritat? ¿Per què l'Ajuntament no ha donat curs normal a la nostra petició d'una pàgina de publicitat, que altres disfruten? ¿Per què els companys tenen tan mal de ventre sobre el que feim o deixam de fer?

Ens feim moltes més preguntes, però totes resten sense resposta. Tan sols hem aclarit una cosa i és la irritació que provoca en els polítics qualsevol tipus de premsa, mínimament crítica. Dels del desprec i a la pretensió de estipular el que s'ha d'escriure, els homes públics d'Inca acusen les actituds més típiques dels cap-pares locals de qualsevol poble italià dels anys cinquanta, americà dels quaranta o iberoamericà d'avui mateix.

Pensem que, gràcies al suport dels amics que contraten publicitat amb nosaltres i els qui cada mes compren la revista, hem aconseguit treure al carrer un producte independent i amb uns mínims d'interés. Seria pretenció i absurd dir que estam satisfets. No ho estam perquè pensem que RAIGUER pot sortir molt millor. També seria mentir l'afirmar que l'ostracisme al qual es veim abocats, no ens afecta. A pesar de tot això posarem tot el que estigui de part nostra per donar a Inca, cada mes, una revista escrita en la nostra llengua, que tracti dels temes del nostre poble i que no defraudi els nostres amics de sempre.

RAIGUER - Revista núm. 6 - Any II - Juliol - Agost 1984.

Redacció i Confecció: Maria A. Viñuelas, Margalida Llobera, Antoni Mercader, Nena Ferrer; Biel Amer, Xisco Mulet, Joan Ramis, Patricio Candia, Gaspar Salom, Pepa, Paula Valriu, Antoni Rodríguez, Maria A. Amer.

Col·laboradors: Gabriel Serra, Ramon Rosselló, Rosa, Pau Amer.

Supervisió lingüística: Catalina Valriu i Sebastià Llabrés.

Fotografia: Miquel A. Quetglas.

Distribució i Suscripcions: Pepa

Publicitat: Olga Cadavid. Tel 50 25 40

Composició: Charo Fuster.

Director Periodista: Josep Ma. Ramis.

Inca, - Dep. Legal PM. 690 - 1983 - Impres a Edicions Manacor, S.A.

Direcció: Bisbe Llopart, 123-2a. - Tel 50 25 35 - Apartat 302 - Inca.

Cartes obertes

PER UNES FESTES POPULARS

Un altre cop venen les festes d'Inca. Amb l'estiu les oportunitats de divertir-se a ca-nostra augmenten considerablement, com mana la tradició. Però la manera en que els qui poden trien la forma en que ens hem de divertir és d'allò més deplorable. La falta d'originalitat, el mal gust, la desgana fins i tot, fan que les festes d'Inca siguin en els darrers temps un motiu més per abandonar la nostra ciutat. La falta d'activitats que de veritat interessin, la repetició, fins a la desesperació, de contractacions de grups musicals sense cap qualitat, tot això fa que les nostres festes siguin més motiu de tristesa que de joia. Aquest any el camí sembla esser el mateix. No vull dir que la solució definitiva sigui la que jo proposo, però pens que seria un inici de solució tornar al poble algunes iniciatives. Tornar als qui ho demanen una porció de responsabili-

tat en la tasca d'organitzar les festes patronals o qualsevol casta de festes que a Inca tenguin lloc.

UN VEINAT

ELS ACCESSOS A INCA

Com no podia esser manco, per l'evidència del tema, veig que RAIGUER dedica importants espais a tractar el tema de les carreteres i camins que comuniquen Inca amb els altres pobles. Tan sols vull dir que l'accident del pont de Na Llebrona a Manacor hauria d'aver ocasionat, entre d'altres conseqüències, el que la carretera de Sineu s'hagués renovat completament i que la de Lloseta es reparàs en el seu primer tram i es fes de nou en el segon. Per desgràcia, una ciutat com Inca no té els accessos amb que compten altres pobles de Mallorca. Es una desgraciada evidència.

ANTONI MARTORELL

ELS FALANGISTES A INCA

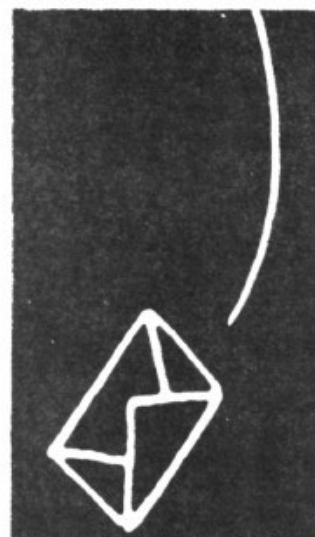
Amb un poc de retràs escriu aquesta carta, un cop he madurat les impressions que em varen produir la cinquantena de persones que, fa unes setmanes, organitzaren una manifestació "en desagravi a las víctimas de la guerra". En primer lloc he de dir que probablement fou aquesta una de les ocasions en que hem vaig sentir orgullós de sentirme inquer. Però una banda perquè el meu ajuntament a tengué l'encert de llevar de l'església més popular de la meva ciutat un símbol de la guerra i per l'altra per soportar amb santa paciència la irrupció d'una manifestació treta del passat.

Diu molt a favor de la grandesa de la democràcia el que es permeti un acte d'aquest tipus, tenint en compte que el règim precognitzat pels manifestants no hagués permès una iniciativa semblant.

També pens que el monument als caiguts estarà

molt bé on l'ajuntament ha decidit que estigui; que els nostàlgics tenen molt poca memòria ja que obliden molt prest que tan caiguts foren els nacionals com els republicans i pel que fa a la legalitat, a la raó d'uns o d'altres, crec que ja se n'ha parlat suficientment i per persones que tenien coneixement de causa. Aprofundir en el tema no seria ara oportú ni era el motiu d'aquestes lletres.

RAFEL BALLESTER

PELUQUERO UNISEX

Calle Martin Medico, 20 · Tel. 50 30 13 · Inca

Para mayor comodidad RESERVE HORAS

LABA

caza·pesca·deportes

bernardo salas, 17 / tel. 50 07 21
inca/mallorca

CARN A INCA

Inca es la ciutat de les illes Balears on és decomissada més quantitat de carn per part dels menescals dependents del Govern de la Comunitat Autònoma. Aquest lamentable "record" que ostenta la nostra ciutat està augmentant, en comptes de disminuir, durant els carrers messos. Així, tenim que les intervencions dels esmentats funcionaris durant el primer trimestre d'aquest any de 1.984, suposaren una incauació de 4.575 kilos de carn en estat deficient, a més d'una considerable quantitat de pulmons d'ovella inflamats, conserves càrniques fermentades, fetges en estat de putrefacció, cors amb tu-

mors i embutits rancis.

Per donar al lector una dada comparativa de la dimensió d'aquestes xifres, podem dir que a Palma, ciutat que compta amb un moviment comercial de carne molt més important que Inca i amb escorxadors amb més moviment, aquesta xifra de carne decomissada a ca nostra no se consegueix ni contabilitzant els messos de juliol, agost, setembre, novembre i desembre de l'any passat.

Tan sorprenents fets sembla que se produeixen a la nostra ciutat des de fa molts d'anys.

Juntament amb això, a Inca s'ha descobert en dada

recient un escorxador clandestí, afincat precisament a una finca propietat d'un industrial de la carn.

Totes aquestes circumstàncies configuren un preocupant panorama per al consumidor d'Inca que pot creure en la bona fe dels minoristes, però que no acaba d'estar segur de l'honradesa professional dels proveïdors.

Noltros hem de demanar a l'Ajuntament si deixa aquesta tasca del control sanitari en les mans de la Comunitat Autònoma o continua per la seva part amb altres controls, com desitjaria el ciutadà. Un ciutadà al que no acaban de tranquilitzar les paraules de

Jaume Bonnin, menescal en cap de l'escorxador municipal o de Gabriel Salas, president de la comissió de Sanitat de l'Ajuntament, en el sentit de que el consumidor pot estar tranquil. Si a Inca no és ven carn malalta, a Inca hi ha carn malalta i excepte el preceptiva incauació, noltros encara no hem sentit parlar de sancions. I ¿quina sanció mereix el industrial que és fa ric intentant vendre carne en condicions deficientes? ¿Quantes de persones hauran de intoxicar-se per que se prenguin mesures dràstiques?

P.R.

DECOMISOS EFECTUATS PELS MENESCALS DE LA COMUNITAT AUTONOMA

JULIOL 1983

Casta de carn	Cantitat Decomissada	Motiu
Cerdo	435 Kgs.	Por putrefacción
Cerdo (pulmones)	115 Kgs.	Por piemia y Tuberculosis
Cerdo Hígado	23 Kgs.	Por piemia y Tuberculosis
Cerdo Corazón	5 Kgs.	Por tuberculosis
Cerdo	80 Kgs.	Por hemorragias y contaminación
Embutido	43 Kgs.	Por enranciamiento
Embutido cocido	18 Kgs.	Por enranciamiento
Lanar	1 canal	Por congestión y caquexia
Lanar	19 Kgs. Pulmón	Por inflamación
Lanar	2 hígados	Por inflamación
Porcino	6 Kgs. hígados	Por escuridosis

AGOST 1983

Cerdo	23 pulmones	Por putrefacción
Cerdo	108 hígados	Por piemia
Cerdo	14 corazón	Por pericarditis
Cerdo	34,3 Kgs.	Por hemorragia y contaminación
Cerdo	50 Kgs.	Por hemorragia y contaminación
Embutido	85 Kgs. curado	Por ensuciamiento
Embutido	32 Kgs. cocido	Por ensuciamiento

SETEMBRE 1983

Lanar	56 Kgs.	Por inflamación pulmonar con adherencias pleurales y caquexia (4 reses) 1 res por tetania
Vacuno	1 pulmón	Por pro congestión pulmonar.
Cerda	541 Kgs. canal	Por putrefacción y piemi
Cerda	47 Kgs. pulmón	Por Tuberculosis
Cerda	137 Kgs. hígado	Por parasitosis
Cerda	13 Kgs. corazón	Por endocarditis
Embutidos	243 Kgs. curados	Por ensuciamiento
Embutidos	200 Kgs. cocido	Por ensuciamiento

OCTUBRE 1983

Lanar	50 Kg.	Por caquexia
Lanar	50 Kg. des. rojos	Por inflamación
Lanar	11 hígados	Por inflamación
Bovino	1 pulmón	Por inflamación
Embutido	47 curado	Por ensuciamiento
Embutido	22 Kg. cocido	Por ensuciamiento
Cerdo	572 Kg. canal	Por piemia, tuberculosis, putrefacción
Cerdo	100 Kg. hígado	Por tuberculosis y endocarditis
Cerdo	10 Kg. corazón	Por tuberculosis y endocarditis
Cerdo	104 Kg.	Por hemorragia y contaminación

NOVIEMBRE 1983

Cerdo	538 Kg.	Por piemia y tuberculosis
Hígado	71 Kg.	Por piemia y tuberculosis
Pulmón	71 Kg.	Por piemia y tuberculosis
Corazón	10 Kg.	Por piemia y tuberculosis
Lanar	34 Kg.	Por inflamación pulmonar y caquexia
Lanar	35 pulmones	Por inflamación pulmonar
Lanar	2 hígados	Por ascaridiosis
Porcino	3 hígados	Por ascaridiosis
Bovino	1 pulmón	Por congestión pulmonar
Embutido	53 Kg. curado	Por enranciamiento
Embutido	31 kg. cocido	Por enranciamiento
Cerda	105 Kg.	Por hemorragia y contaminación

DESEMBRE 1983

Ovino	10 Kg. pulmón	Por seudotuberculosis
Porcino	88 kg. hígado	Por Ascaridiosis
Porcino	110 Kg. canal	Por hemorragia y contaminación
Porcino	418 Kg. canal	Por causas varias
Porcino	85 Kg. hígados	Por causas varias
Porcino	76 Kg. pulmón	Por causas varias
Porcino	30 kg. corazón	Por piemia y tumores

PRIMER TRIMESTRE 1984

Porcino	1,5 kg. pulmón	Por estrogilosis
Porcino	3,5 Kg. carne	Por fermentación
Porcino	12 conservas carn.	Por fermentación
Porcino	4 pescados	Por fermentación
Lanar	8 reses 137 Kg.	Por infección pulmonar
Lanar	36 pulmones	Por inflamación pulmonar
Cerdo	783 Kg.	Por piemia
Cerdo	86 hígado	Por putrefacción
Cerdo	68 pulmón	Por endocarditis
Cerdo	28 (117 kg. embutido cocido)	Por enranciamiento
Cerdo	112 Kg. embutido curado	Por enranciamiento
Ovino	114 kg.	Por infección pulmonar
Cerdo	285 Kg. carne selecta	Por hemorragia y contaminación
Cerdo	425 Kg. de aprovechamiento industrial	Por hemorragia y contaminación
Cerdo	38 Kg. costillar	Por hemorragia y contaminación
Ovino	2 reses (31 Kg.)	Por infección pulmonar
Ovino	25 pulmones	Por inflamación pulmonar
Cerdo	97 Kg.	Por hemorragia y contaminación
Cerdo	58 Kg.	Por hemorragia y contaminación
Cerdo	85 Kg. Embutido cocido	Por enranciamiento
Cerdo	107 Kg. Embutido curado	Por enranciamiento
Cerdo	473 kg. hígado	Por piemia
Cerdo	67 Kg. pulmón	Por putrefacción
Cerdo	23 Kg. pulmón	Por endocarditis
Cerdo	85 Kg. hígado	Por piemia
Cerdo	65 Kg. hígado	Por putrefacción
Cerdo	20 corazón	Por tumores
Cerdo	195 kg. carne selecta	Por hemorragia y contaminación
Cerdo	385 kg. carne industrial	Por hemorragia y contaminación
Cerdo	73 kg. costillas	Por hemorragia y contaminación
Cerdo	315 kg. Embut. cocido	Por ensuciamiento
Cerdo	256 Kg. Embut. curado	Por ensuciamiento

*DADES FACILITADES PEL GOVERN DE LA COMUNITAT AUTONOMA

Acuda a las ópticas de
CENTROVISION S.A.
 —Fábrica de óptica—

En Inca,
 dos centros
para la
salud de sus ojos.

OPTICA INCA

OPTICA MALLORCA

Borne, 12. (Frente al Mercado) Tel. 503585. INCA.

M. Torrandell, 93. (Al lado ambulatorio) Tel. 503816. INCA.

Yahora también en Sa Pobla.

OPTICA SA POBLA

Calle Plaza, 4. Tel. 541879. SA POBLA.

Amb 58'21 quilòmetres quadrats de superfície, el d'Inca és un municipi d'extensió mitjana a Mallorca. No arriba als 324 Km2. de Llucmajor, el terme més extens de l'illa, ni tampoc als 260 de Manacor o als 208 de Palma, però supera els 48 de Sa Pobla, els 30 de Binissalem o els 12 de Lloseta i, naturalment, els 8 quilòmetres quadrats que ocupa el municipi més petit de Mallorca: Búger.

Tots els pobles importants de l'illa tenen una superfície superior a la mitjana, llevat d'Inca que, pel seu reduït espai, presenta una de les densitats de població més grans. Així, els 21.061 habitants que l'Institut Nacional d'Estadística li reconeix en el darrer cens de població realitzat a nivell estatal, donen una densitat de 361'81 habitants per quilòmetre quadrat: la més important de Mallorca després de Palma i molt lluny de la mitjana, que se situa a 149'76 habitants per Km2.

Sense sortir del capítol de la població, hem de dir que Inca ostenta un dels índexs de creixement més importants de Mallorca, tan sols superat per Calvià (amb una de les taxes de creixement més altes d'Espanya) i per la capital, Palma. La nostra taxa està molt per damunt de pobles com Manacor o Felanitx. En la darrera dècada, la població ha crescut a Inca en 4.039 habitants. Valgui dir que en aquest període hi ha hagut 1.638 defuncions, 3.454 naixements i 2.223 immigracions.

La població d'Inca es dedica, preferentment, com és ben sabut, a la indústria, la construcció i els servicis. L'agricultura ocupa la menor quantitat de gent, i de les 917 explotacions agràries que hi havia al 1.962, ara no en queden ni la meitat. En tot cas, l'inquer no ha deixat mai la seva ancestral dedicació al camp, i de la superfície agrària censada el terme municipal, 5.557 Hectàrees, ara mateix se'n cultiva el 85'19 per cent, encara que més com a afició que com a negoci.

dades d'inca

Quant a d'altres activitats, hem de dir que la tradicionalment important indústria inquera ha realitzat darrerament molt poques ampliacions, 6 al 1.982, any en el qual tan sols se n'instal·laren 8 de noves, xifra molt allunyada de la de pobles parells al nostre.

En tot cas, l'activitat important que genera la nostra ciutat és clara a través de dades com aquestes: Inca és la ciutat de la Part forana amb més línies i estacions telefòniques (6.858), amb més correspondència (2.075.008 efectes ordinaris, 49.959 certificats, 14.415 paquets i 2.078 reembossaments, i en correspondència rebuda 3.069.924 efectes ordinaris i 92.945 certificats) i també és la ciutat amb més circulació de telegrams (1.349).

ENSEYAMENT

Pel que fa a l'ensenyança, Inca té dos centres públics i 6 de privats. Respecta als públics hem de dir que les 26 unitats i les 920 places escolars queden bastant lluny de les que tenen poblacions com Pollença, Sa Pobla, Felanitx o Llucmajor. En ensenyança privada ocupam, en canvi, el primer lloc de la Part Forana i a certa distància del segon. En total, tenim 3.920 places escolars. A Formació Professional tenim una matriculació de 712 alumnes, 46 d'ells inscrits en centres privats. També en aquest aspecte ocupam un lloc destacat: el segon de les illes Balears. Es curiós destacar que a Inca si hi ha 712 alumnes matriculats a F.P., tan sols hi ha 510 llocs escolars: Tenim, per tant, un "overbooking" de 202 places!

AUTOMÒBILS

El nostre parc automovílic destaca en dos aspectes: turismes (5.874) i camions (425), i ocupa el primer lloc de Mallorca, després de Palma.

Redacció.

Font: "Dades de Balears, 1982" Editat per la conselleria D'Economia e Hisenda de la Comunitat Autònoma.

ATUR REGISTRAT A INCA PER ACTIVITATS

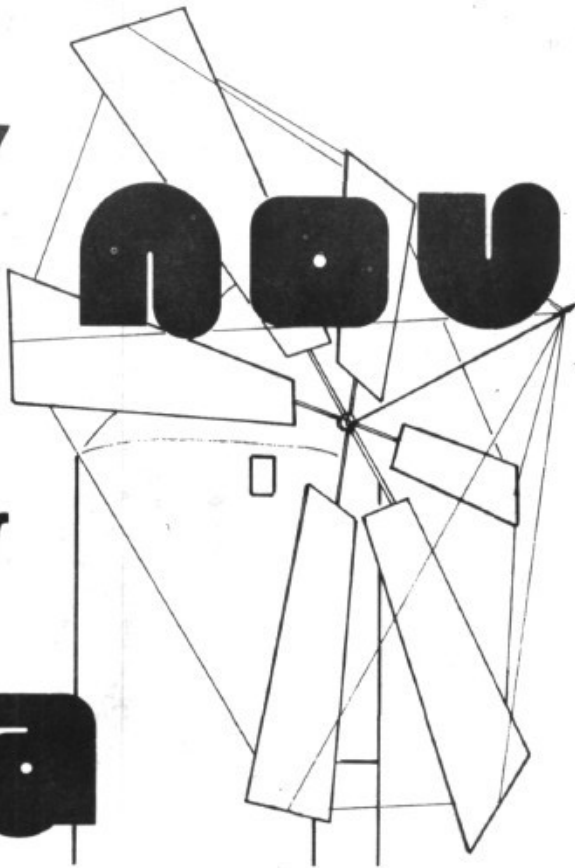
SECTOR	PERIODE		
	1.980	1.981	1.982
Agricultura	—	—	—
Industria	370	563	635
Construcció	132	200	253
Servicis	2.092	2.365	2.160

**ES
malnou**

.BAR

.JOC/ RECREATIUS

selva

ASSEGURANCES

ASSESSORAMENT

ECONÒMIC I

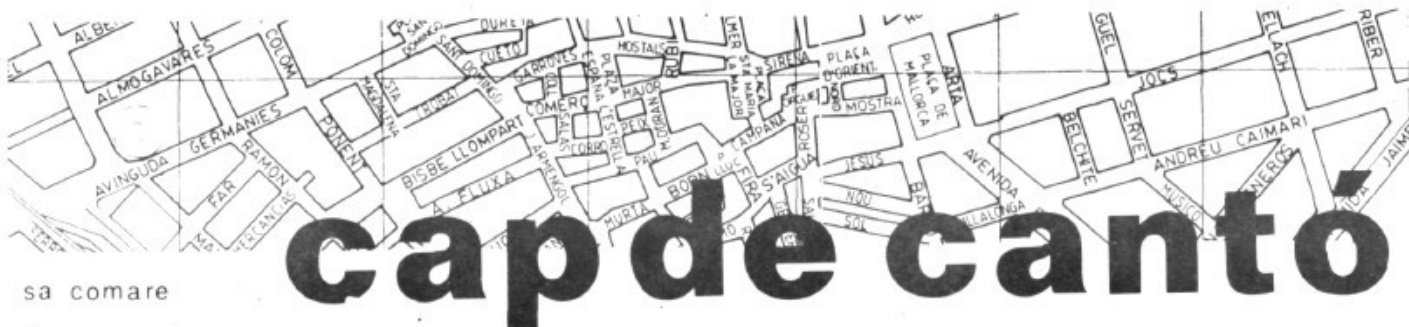
CONTABLE

Sant Bartomeu, 3 Tfn. 504988

*Un sol
fi:
Mallorca.*

**CONSELL
INSULAR
DE MALLORCA**

cap de cantó

sa comare

■ **ELS "COLUMPIOS".**— L'Ajuntament d'**Inca** no vol esser menys que el de **Palma** i s'ha proposat igualar-lo, almenys pel que fa a la desídia i deixadesa de les seves instal·lacions. Fa a prop d'un any, a **Palma** un nin va perdre el dit per jugar a unes "engronsadores" municipals. Ara ha passat una cosa semblant a Inca, potser no tan greu. El fet ha ocorregut als jardins de la plaça Mallorca, on hi ha unes instal·lacions inaugurades, segons manifesten els més vells de la ciutat, per na **Lola Flores** quan era jove. Dés de tan remota i assenyalada ocasió el manteniment de les mateixes ha estat mínim. Així passa el que passa.

■ **LA LLETRA ENCARA ENTRA AMB SANG.**— Als nostres col·legis els directors, certs professors seglars i d'altres ordenats, donen molt sovint lliçons de democràcia. Particularment amb la **LODE** s'han destapat com a experimentats teòrics de la teoria política. I els que les coneixem per haver conviscut amb ells els anys de la nostra infantesa no donam crèdit a les nostres orelles. Investigant un poc en aquest temples del saber i de puresa democràtica ens trobam que res ha canviat dés de que nosaltres els visitàvem a diari. En particular un tema, descaradament tercermundista, continua vigent; es la famosa dita "La letra, con sangre entra". Segons testimonis directes les pallisses que encara es donen són pròpies dels internats més severos de qualsevol país a l'època medieval.

■ **ORDENADOR.**— Amb això de la informàtica, més de un regidor està com un nin amb sabates noves. Que si l'ordenador, que si el "soft-ware", que si el "cobol",... però ja hi ha hagut les primeres decepcions. Algú amb un poc de seny ha informat que l'ordenador municipal no podrà esser utilitzat per connectar video-jocs. S'hauran de conformar amb llegir el diari.

Toni Mercader y Joan Ramis, dos estimats companys de **RAIGUER**; deixaren l'exercici del periodisme com a coresponsals del diari "**Baleares**". Amb tal motiu tengueren el bon gust de convidar els que continuen amb aquesta labor. Els companys seguiran, malgrat tot, donant gust a la ploma dés de les planes amigues d'aquesta revista.

■ **LA VALUA DELS NOSTRES POLITICS.**— En contra del que pugui paréixer, els polítics d'**Inca** són molt apre-

ciats a **Ciutat** i és molt possible que en breu augmenti la plantilla d'inquers amb cartera al Govern Autònom. Hem demanat la raó d'això a fonts del **Consolat de Mar** i ens han tret de dubtes: "serveixen per desviar crítiques", han contestat. Entre els més destacats candidats volem mencionar a "l'amic dels minusvàlids", "Mestre escacs, el rei del parking" i En "Se las quiere colar a los periodistas".

■ **UNA D'ESPORTS.**— Els importants resultats esportius aconseguits pels conjunts d'**Inca** en diferents disciplines no han tengut a **La Sala** el reconeixement i la preocupació que la ciutadania hagués volgut. Una altra vegada, **L'Ajuntament** no ha sabut sintonitzar amb la sensibilitat del poble. Es una llàstima el desaprofitar unes evidents ganes de donar a **Inca** un motiu d'orgull.

■ **POPULARS.**— Finalitzà la rebuda de vots per triar als "Populars d'**Inca**'84", però continua el mal de ventre dels que no han sabut entendre que això és tan sols un joc sense pretensions amagades, un intent de procurar un ambient festiu sense males intencions que tan sols conven en els cors tenebrosos de sinistres personatges que no tenim el gust de conèixer.

■ **L'AMOR EN PRIMAVERA.**— Ha estat comentari generalitzat al poble l'existència d'una cussa que ha sembrat la inquietud en bona part de la població canina del poble. Tots els canets fent el possible per guanyar-se els seus favors, en definitiva un espectacle inaudit.

Canon

COPIADORAS - M. ESCRIBIR ELECTRONICAS

Pedro Salas Bennasar
DISTRIBUIDOR

Obispo Llompart, 105 - 107
Tel. 505391
INCA (Mallorca)

Carlos Martín, Governador Civil

«De petits ens ho prohibien quasi tot»

Per entrar al Govern Civil, a part del pas del control necessari, no trobam tantes dificultats com a altres llocs. Es com a més assequible, i així l'entrada a edificis com aquest, més i freda, és més agradable. La sala d'espera d'aquest

còmoda. Grans columnes, unes revistes acaramullades sobre la taula, i moltes cadires, massa. Però tot canvia quan, al seu despatx, somrient i amable, el governador et rep. El sofà és confortable. Ell té els ulls petits però brillants, va

Línia calenta

—Des de quan sou del PSOE?

—“Som socialista des de l'any 76. Havia participat molt activament en els grups de pressió, sobretot a la universitat de Madrid, en els meus temps de facultat. Hi havia, llavors, una gran preocupació i duresa, allà: a l'oposició ens unia a tots un objectiu comú que era canviar el règim dictatorial. Era fàcil i clar. Vaig afiliar-me al partit perquè entenia que l'acció política havia d'anar enquadrada dins un partit polític, i el programa del PSOE era el que millor lligava amb allò que jo pensava. La primera campanya va ser molt interessant, una experiència molt agradable. Tot era molt espontani: era com botar en un buit, ningú no sabia què en sortiria, d'allò. Més tard vaig col·laborar amb Emilio Alonso a la Secretaria Federal de Finances fins al meu nomenament”.

—Vós éreu director de banc a Madrid. És incompatible aquesta professió amb el socialisme?

—“No. El socialista suposa tenir uns ideals i pretendre una societat més justa i més igualitària. En estar ficat en el món del treball, tant és fer feina a una càtedra, a un banc o de carter o empresari. Hi ha empresaris autònoms que són treballadors, absolutament treballadors”.

—Ha canviat molt la vostra vida des que viviu a Mallorca? Aficions que heu hegut de deixar, amics, l'anyorament mateix...

—“Ha canviat, si més no en la part externa: un càrrec públic t'ocupa completament i ha de ser així. Es deus a la institució, has de ser el governador de tothom sigui del partit que sigui. El teu partit queda en un segon terme, la militància activa ja no ho és tant...”

—¿Quin ha estat el vostre particular descobriment de

no surti a cap fullet d'agència de viatges?

—“Tot. Als fullets posen allò que pot interessar a un turista que ve a passar un mes. Allò que no hi ha és l'ambient, ses persones, la varietat de les illes. A Mallorca hi ha la Serra de Tramuntana, preciosos, i la gent, seva, agradable, i poder anar pertot caminant, a Ciutat, té el seu encant. Hi ha, a més, una vida cultural important, no excessiva, però sí important”.

—La vostra família, ha trobat dificultats per adaptar-se aquí?

—“La meua dona és professora a la universidad, i els meus tres fills s'han adaptat perfectament al col·legi”.

LA LLENGUA

—“Tot d'una, en arribar, vaig anar sis mesos a classes de català. L'entenc, però no el xerr. Sa meua dona sí que el xerra i fins i tot l'es-

criu prou bé. Als al·lots, ja se'ls ha aferrat el “però...” final. M'interessava que ells l'apreguessin perquè suposava la possibilitat d'entrar en una altra cultura. Crec que de que venien de fora hem de fer un esforç per adaptar-nos. Es una forma d'enriquir-nos. La cultura mediterrània té molta llum, i és molt alegre”.

—Es curiós: vós xerrau així i quan anàven a l'escola ens multaven i ens castigaven per xerrar la nostra llengua. El vostre idioma materns ens era brutalment prohibit, a noltros, nins que no podem entendre la raó d'aquella actitud...

—“Quan ereu petits ens ho prohibien quasi tot, feliçment ara els nostres fills ja no tenen aquests problemes”.

—Sembla que ara que l'estat de les autonomies provoca una progressiva pèrdua de poder per als governadors civils, aquest no és un càrrec tan conflictiu, o

no és menys que abans. Tanmateix la vostra gestió haurà tengut moments difícils. ¿Vos heu sentit tot-sol qualche vegada, incomprès pels de per aquí i sense possibilitat de demanar ajuda als d'allà? Heu de tenir ben en compte que la resta d'autonomia de les illes, president del govern i del consell, són de dretes...

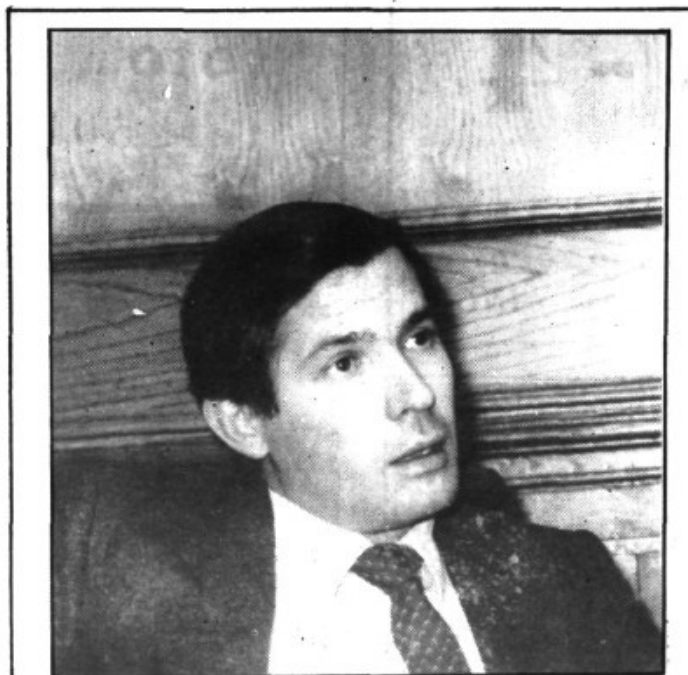
—“La nostra feina és institucional i jo nec que ha d'estar per damunt de les raons polítiques. La nostra primera etapa no s'acaba amb aquesta legislatura de l'actual govern autònom. El que és fonamental és posar en marxa les institucions. Les persones amb “sentir d'estat”, han de coincidir, com a mínim, en un setanta per cent: i és important aprofitar aquest percentatge. En certs plantejaments mantenim opinions diferents, però no hi ha hagut enfrontaments fors”.

—Què sap, què escolta un governador que el ciutadà normal no sap?

—“Lògicament tenim un nivell mayor d'informació que el que pot tenir un ciutadà normal, del carrer. Es una condició de la nostra feina: difícilment es poden prendre decisions, o posicions davant determinats fets si no tens a les mans tots els detalls de la qüestió”.

—La vostra arribada aquí va ser molt polèmica, el vostre nomenament va representar un “gol” per a un determinat sector del PSOE balear, i per desgràcia aqueixes divisions no s'han superat, encara que el vostre nomenament s'accepti com a encertat...

—“Hi degué haver polèmica abans que jo arribàs. En Félix Pons, no el coneixia personalment. N'Emilio Alonso, sí perquè havia col·laborat amb ell. Ses meves relacions amb en Félix Pons han estat d'absoluta col·laboració i de vertader afecte. Félix em pareix

“Les persones que volen prendre el sol nues, tenen el seu drets a fer-ho”

el país, no només aquesta comunitat. Es una persona intel·ligent i anam molt compenetrats”.

—Com veis el futur del socialisme a les Illes, una terra no precisament aficionada a votar l'esquerra?

—“D'onze parlamentaris que té aquesta illa, sis són del PSOE. En les eleccions autonòmiques vàrem obtenir el mateix número de diputats al parlament que Alianza Popular. Necessitaríem, això sí, un interlocutor, un partit progressista de dretes amb qui dialogar. Es molt trist que el partit del govern i el majoritari a l'oposició només s'entenguin en un 20 per cent d'assumptes...”

—Quan s'acabi la vostra etapa a les Illes Balears, tornareu probablement a Madrid. Vos serà fàcil la reincorporació a la vostra

antiga vida...?

—“Els càrrecs públics tenim clara una cosa: auxò és un petit parèntesis a la nostra vida...”

—Què pensau d'Inca? hi heu anat un parell de vegades i potser no ni ha gaire cosa a destacar...

—“Es un poble important per la seva indústria i població. El calçat passa per uns mals moments però crec que podran ser superats. La meva relació amb persones d'Inca ha estat sempre amable i afectuosa. Es un

lloc al qual veig i on em trobo a ple”.

—¿Podríeu imaginar-vos que un dels problemes més importants amb què vos trobaríeu vendria generat pel nudisme?

—“Hem de ser racionals i tenir sentit comú. Les persones que volen prendre el sol nues tenen el seu dret a fer-ho. Pens que no hem de veure un problema an no n'hi ha cap. El parlament balear, en la seva majoria, va decidir la no-organització d'Es Trenc. L'any passat i l'anterior no n'hi va haver cap, de problema de nudisme”.

—Què pensau de la “nit mallorquina”? a quin tipus de locals preferiu anar?

—“Som aficionat al cinema. Hi ha una bona cartel·lera, a ciutat. I per prendre una copa, ens reunim amb un parell d'amics a “S'aigo Dolça”, al Casablanca, al Victòria...”

La imatge que aquest home ha donat a través d'aquesta conversa pot canviar en aquells qu'el coneixien poc. Llástima que el temps i el paper siguin limitats perquè segurament quedarà incompleta la personalitat, de múltiples facetes, de Carlos M. P.

NENA FERRER

PINTURA - PAPELES - DECORACION
MOQUETAS - CORCHOS

D'OR - 4

PAPERS PINTATS

(mercado central)

pau s/n

tel 502234 INCA

JOYERIA RELOJERIA

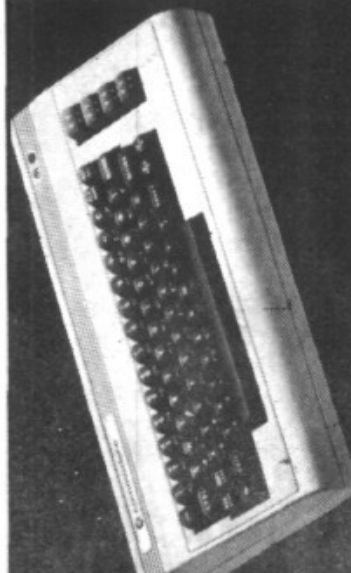
JUWELIER
JEWELLER

TORRE de
INCA

J. Bonnin

MIGUEL DURAN TEL. 5022 83 INCA

ALEXANDRO
foto estudio
tel. 501626 • inca

ORDENADOR PERSONAL
COMMODORE

64

una nova editorial maiorquina

D'un temps a n'aquesta banda una nova editorial du una tasca important dintre les nostres Illes, la de fer possible a uns autors que vegim a la llum la seva obra.

Davant la presentació del primer dels seus llibres a la Llibreria Espirafocs d'Inca ens hem volgut entrevistar amb un dels seus membres per parlar de la feina, del que fan i del que pensen fer.

RAIGUER.— Com surgí l'idea de crear una nova Editorial i per qué la creau front un panorama no aire esperançat del llibre?

E.F.— Tal vegada perquè estimam en certa manera l'aventura i per nosaltres, que ens agrada lletgir i a alguns també escriure, crear l'Editorial ho és.

No pretenim fer grans cosses ja que no disposam de grans mitjans pero si ajudar a que una certa gent arribi a un possible lector. No pretenim sinó esser un mitjà per arribar al fi comú que es el coneixement de la nostra llengua davant tot.

RAIGUER.— Tenim entés que tan sols pensau publicar en català.

E.F. Si, es cert. Només volem publicar obres en català.

Per a qualsevol és més facil publicar en castellà a qualsevol indret i les nostres Illes no són una excepció, malgrat sigui la nostra llengua la Catalana.

RAIGUER.— Quin temps fa que estau en marcha i qui sou els components.

E.F.— L'idea primitiva va neixer ara fa més o menys uns dos anys. Un de nosaltres volgué publicar un llibre pero front a les dificultats en que ens toparem decidirem publicar-ho pel nostre compte però després pensarem en fer l'Editorial.

En quan els nombres que la componem formam un col·lectiu de sis persones on cada una hi té una tasca encomanada. Els carrecs que podem tenir cara a l'exterior són purament anecdòtics.

RAIGUER.— Quans de llibres teniu publicats i quans en projecte?

E.F. De moment n'hem publicat un, "L'Estel de foc" de Na Maria Victòria Secall i del qual en ferem la presentació a Inca el dia 11 de Juliol. Respecta als llibres en projecte, en tenim un en marxa i si tot va bé, pel setembre sortirà al carrer. Després tenim varis originals que esta a l'espera.

RAIGUER.— Quins objectius teniu traçats?

E.F. — Els objectius són molt clars; ajudar en la tasca de recuperar un país perdut.

Una cosa, no ens hem tancat a capt tipus de literatura, volem fer novel·la, poesia, escrig, biografia amb una certa calidad.

RAIGUER.— Em parlat

de la vostra presentació a Inca, perquè aquesta presentació?

E.F.— Bé, nosaltres feim la presentació per donar a coneixer la nostra feina, per arribar al possible lector de forma directa. A part de la presentació a Inca en ferem una a Pollença, on també presentarem l'Editorial, després l'hem feta a Barcelona i d'aquí a unes setmanas la farem a Ciutat.

RAIGUER.— Ja per acabar, on s'han de dirigir els possibles interessats en la publicació d'alguna obre per posar se en contacte amb vosaltres?

La nostra adreça és:
Editorial EL FONER.

Carrer Beguins, n. 16.
Pollença. Balears i el telèfon 530355 en hores d'oficina.

- CORTINAS
- COLCHAS
- EDREDONES
- CUADRANTES

LLANYFLEX

Calle Hostals n.º 3
(Esq. Plaza España) - Tel. 50 55 82

INCA

Gomart

CERAMICA ARTISTICA
Y POPULAR

pez, 6
tel 501724

INCA

Iepanto, 20
tel 502343

Sant francisc - 1

Avui podem diferenciar tres parts: l'església, el convent i la part més moderna destinada a col·legi.

Es parla de l'any 1352 com a data aproximada de construcció.

Fou el Papa Joan XXII qui signà a Avignon un Breu, en el qual concedia "facultat al custodi i religiosos del convent de Barcelona per a fundar el d'Inca". Aquest convent fou, idò, el segon que va tenir l'ordre franciscana a Mallorca; fins a l'any 1494 fou un convent de Franciscans

Claustrals, que després d'aquesta data foren substituïts pels observants.

L'antiga tradició diu que el convent s'edificà per ordre i disposició d'algun rei de Mallorca, alguns llibres coincideixen a assenyalar a Jaume II com el monarca que afavorí la construcció.

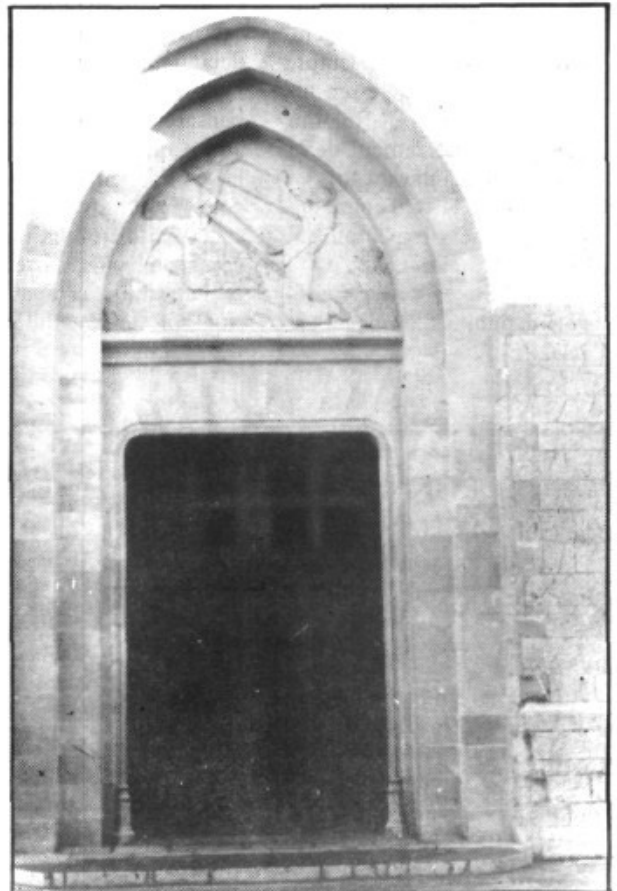
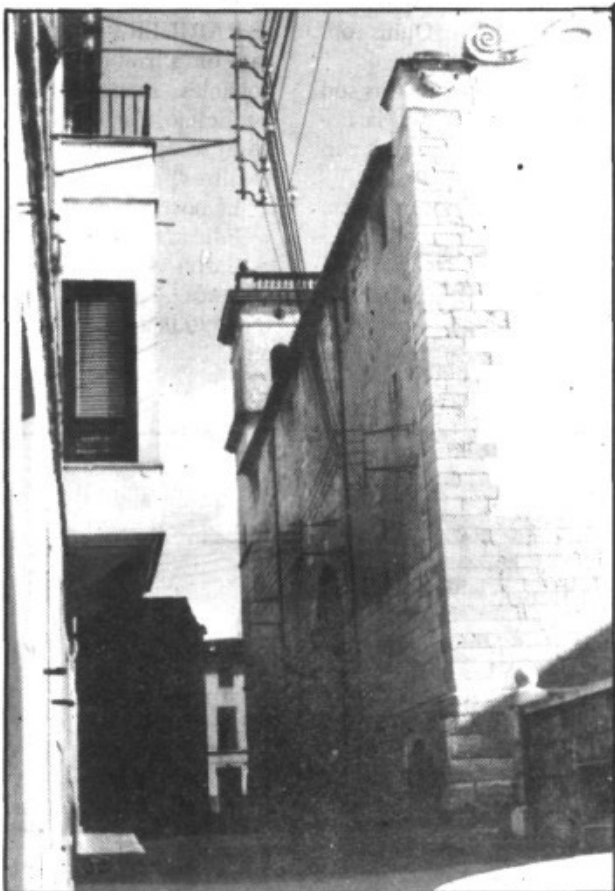
Gairebé no havien passat cent anys i ja es feu necessària l'ampliació del convent i la construcció d'una església nova, pagada pels habitants de la vila, especialment per don Gerard Llull, senyor de la possessió de Biniatru,

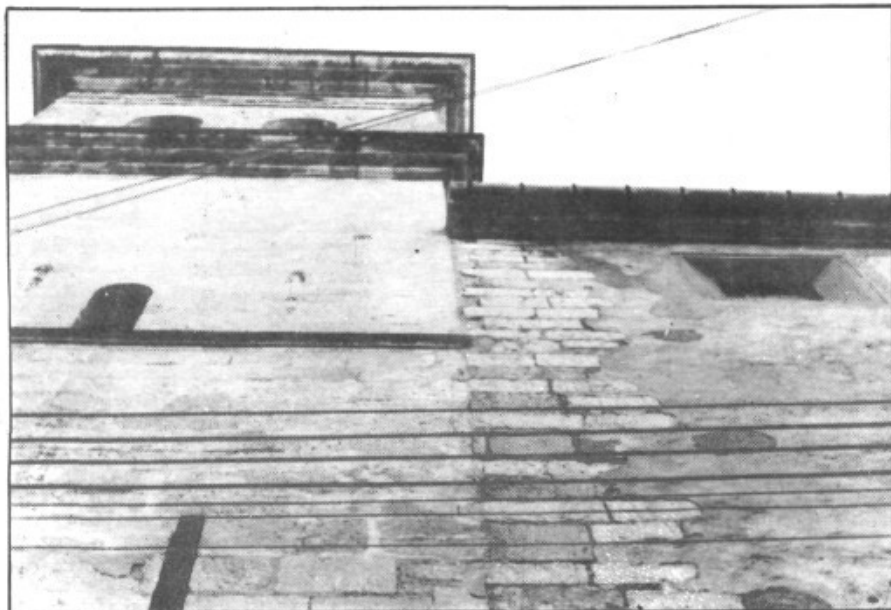
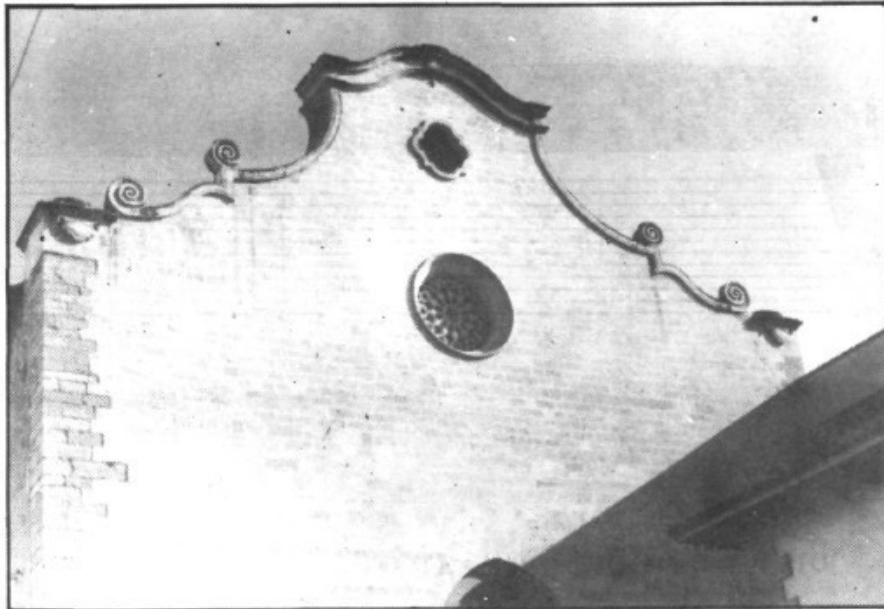
que deixà una quantitat considerable de diners per a construir el convent, segons consta en el seu testament datat el 13 de setembre de 1343. També hi contribuï notablement don Pere de Cima, prior del convent, que va acabar gran part del temple, les seves armes es podien veure a les parets i damunt el portal menor. I no oblidem els habitants d'Inca, que en un moment de comerç algid també contribuïren a l'obra.

El P. Fr. Miquel Cervià, confessor de D. Joan de

Austria, essent guardià del convent, va acabar el campanar, que es trobava a la capella del Sant Crist, l'any 1565. Els provincials nadius de la vila: Fr. Rafael Serra, Fr. Figuerola, Fr. Rafael Burguesa, Antoni Rubert Antoni Reure i Bartomeu Llobera, anaren arreglant els desperfectes ocasionats per l'antiguetat de l'edifici.

L'any 1555 el provincial dels Observants de Mallorca, Fr. Joan Bordills, d'una noble família d'Inca, va fer construir el Claustre, amb una almoïna de Felip II.

Pel maig de 1701 s'autoritza la fundació de la confraria de Nostra Senyora dels Angels i el convent continua amb aquesta reglament amb el Breu d'Inocenci XII, que concedí pel juliol de 1.700 les indulgències als confreres.

El claustre es va vendre a un particular, que aixecà part de l'empedrat i hi sembrà arbres. Res quedava ja de la primitiva obra de començaments del segle XIV: parets esbucades, oratoris convertits en magatzem i celdes esdevingudes lloc d'hostalatge de gent pobre.

L'edifici del convent fa subhastat el 27 de febrer de 1.843, després d'haver-lo declarat divisible. L'any 1.835 el govern de la I República Espanyola expulsà de llurs convents les ordres religioses, expropiant els seus bens. Una de les condicions per optar a la compra era que els compradors s'havien de comprometre a fer desaparèixer les comunicacions que existien entre una porció i l'altra, així com qualsevol signe exterior que denotàs l'anterior funció de l'edifici.

Fou dividit en quatre parts:

La primera porció tenia 11.954 peus quadrats d'extensió i era: una casa, el claustre, una font, dotze cel·les i l'escala que feia partió amb l'església i la sagristia.

La segona porció la formaven 12 cel·les i el reflectori.

La tercera tenia 10.764 peus quadrats i constava de tres cambres a la planta baixa, dos patis, les païsses i quatre cel·les del primer pis. Confrontava amb l'hort del convent i una placeta.

La quarta part tenia 10.562 peus quadrats superficials i la formaven l'església i la sagristia.

LLOBERA-VIÑUELAS

(Amb la col·laboració de
Pau Amer. Llicenciat en
Història)

Uno!

FIAT
HISPANIA

Uno!

FIAT
HISPANIA

DISTRIBUIDOR OFICIAL

MAQUINARIA AGRICOLA
E INDUSTRIAL

CENTRAL
Avda. General Luque, 131
Tels. 50 14 35 y 50 14 04
INCA (Mallorca)

AGROQUIMICOS
Shell

CÁNAVES COMERCIAL, S. A.

REPARACIONES Y RECAMBIOS:
TALLERES CÁNAVES
Avda. General Luque, 84
Teléfono 50 02 93
INCA (Mallorca)

Delegación en IBIZA:
Barrio Ca Na Guasca
Apartado 96
SANTA EULALIA - Ibiza
Delegación en CAMPOS

Gabriel Sampol, nou director de Radio Balear

«VOLEM POTENCIAR L'EMISORA A LA PART FORANA»

Té 49 anys, vint i cinc d'ells dedicats al periodisme. Hoja del lunes, Baleares, Ultima Hora, han publicat els seus escrits. Radio Popular i Radio Mallorca, ha llançat al vent la seva veu. Es Gabriel Sampol Pericàs. Des de juny és el director de RADIO BALEAR, l'emisora de la part forana.

Militar retirat, de professió contable, vivia l'esperança de dedicar-se de ferm al que realment ell desitjava, el periodisme. "Per raons de supervivència exercia de contable, ara crec que després d'aquesta espera he aconseguit aquest càrrec". Per si qualcom dubtava de la seva experiència, és clar que després d'haver llegit aquestes retxes no en tindrà cap. "Pens que la direcció de Radio Balear no sol és una etapa a la meua vida és també un repte, encara que convingut de superar-ho necessitaré l'ajuda de tots". Ganes no n'hi falten, després del període de contacte amb el nou càrrec i una vegada preses les noves mesures de cara a la nova programació, Gabriel Sampol ens assegura que "l'emisora continuarà amb la seva idea de mitjà de comunicació dedicat íntegrament a la part forana, sense oblidar la capital, però potenciant més encara

l'incidència de Radio Balear a la part forana". Profundament mallorquí es declara decidit en la defensa de tot lo nostro. Al moment en que està-

vem mantinguent aquesta conversa no ens pogué adelantar res sobre la celebració del 20. Aniversari de la inauguració de la radio i

degut a lo avançat de la seva presa de possessió pensa que es farà una festa senzilla, però emotiva i definidora del caràcter de l'emisora, a ón es convidarà a tots els oients a participar-hi.

Havia dubtes sobre la continuïtat del personal i la programació. "Tots quants treballem per la radio som necessaris i no es pot prescindir de ningú d'ells, més endavant pot ser es facin alguns canvis que sols afectaran a la programació. Intentarem davant la nova temporada futbolística vinent, millorar les connexions amb els camps de futbol de la nostra àrea i també el seguiment del Mallorca, que aquesta temporada passada estava una mica oblidat. "Indubtablement el seu quefer i demostrada experiència amb les tasques deportives millorarà sense cap dubte totes les informacions deportives.

Temps hi haurà per seguir parlant sobre aquesta nova singladura de Radio Balear i amb el canvi que suposa la nova direcció, deixam el despatx de Gabriel Sampol amb la certesa de que no li manquen ganades, noltros li desitjam sort.

Ah! I a tots els qui treballem per millorar la radio MOLTS D'ANYSI!

Heladeria

LOS VALENCIANOS

**Especialidad en
granizados y helados artesanos**

mayor 23 tl. 504793 inca

N I T S

pub

C/. Jaime Armengol, 74 (INCA).-Tel. 504994

DONA

L'alliberament de la dona ha esdevingut un fet del nostre temps; després d'haver obtingut el dret al vot començà un llarg camí de lluita per aconseguir la igualtat.

Es un fet que gran part de les dones d'Inca aporten a l'economia familiar el producte de llur treball i malgrat tot queden dins l'anonimat.

Darrerament la nostra ciutat s'ha vist invadida de joves professionals que ocupen càrrecs de responsabilitat. Hem parlat amb algunes d'elles sobre diversos aspectes de la seva vida i la seva professió.

CATALINA BENNASSAR VERGER

27 anys, fadrina.
Metge estomatòleg.

Va néixer a Montuïri, i viu i treballa a Inca des de fa un any, on ha muntat la seva consulta particular i també treballa a l'ambulatori de la Seguretat Social.

Va estudiar el batxillerat al Col·legi de les Agustines de Sta. Mònica. D'allà passà a l'Autònoma de Barcelona, on estudià medicina. Posteriorment cursà dos anys d'especialització a l'escola d'estomatologia de la Universitat Central.

Per ella colaptar-se a Barcelona no fou molt difícil, doncs el fet d'haver estat set anys interna a Ciutat l'ajudava en aquest aspecte. La tornada a Mallorca, i concretament a Inca, fou però més difícil. Pensa que el fet de viure a una ciutat petita com la nostra es positiu vist des del caire professional: "Dins una ciutat gran són molt poques les possibilitats de treball

i el camp d'acció és més limitat, ja que existeixen molts d'especialistes. Aquí hi ha més possibilitats d'experimentar allò que has après".

Quan va triar la seva professió va tenir tot el recolzament de la seva família, encara que els seus pares s'haurien estimat més que estudiàs magisteri, amb l'argument que: "Els mestres tenen moltes vacances".

A nivell de relació amb els col·legues no es sent discriminada pel fet d'esser dona. La gent d'Inca l'ha acceptada molt bé, encara que quan acudeixen a la consulta per primera vegada sembla que desconfien un poc, no per la seva condició de dona, sinó per la seva joventut.

Na Catalina és una al·lota moderna que intenta seguir la moda adaptant-la a la seva pròpia manera d'esser i cercant la comoditat. La lectura i el cinema en general són les seves aficions predilectes, encara que no disposi de massa temps per dedicar-les.

—Català o mallorquí?

—Català. Es ben clar que el mallorquí és una varietat del català.

Ens comenta que a Inca fan falta centres culturals, millors programacions de cinema i teatre.

I per acabar ens comenta:

"A nivell sanitari seria molt important que a Inca tenguéssim aigua canalitzada i es fluoritzàs l'aigua. Això s'aconsegueix afegint dues parts de fluorur sòdic per milló d'aigua. La despesa que això suposa no és excessiva, i d'aquesta manera disminuiria en un 10 per cent la incidència de les càries dentals. (2 X 1.000.000)

ANA MA. ESTEVE REINA
27 anys. Casada. A.T.S.
(Supervisora-Cap de l'Ambulatori de la Seguretat Social a Inca).

Nascuda a Inca, va estudiar al Col·legi "Santo Tomàs de Aquino" i, més tard, a l'institut "Joan Alcover" de Ciutat. D'allà va passar a la Residència "Verge de Lluc", d'on va sortir, l'any 1977, amb el títol de A.T.S. L'afició per la professió li venia de molts anys enrera, paral·lela a la del ballet. De l'ambient familiar, hauríem de destacar el total recolzament que va rebre quan va decidir el seu futur: el ballet pareixia més cosa de bohèmia. Amb tot, va haver-hi problemes, a ca-seva: el descobriment d'un altre tipus de vida, més llibertat, amics nous, aires i costums renovats.

Tornar a Inca, el 1979, va suposar-li un nou canvi. La feina a l'antic ambulatori (o dispensari) era un poc depriment, degut sobretot a la falta de comoditats i a un mal ambient, en aquells anys.

El tracte amb els metges és bo, com amb la resta de companys. La reacció de la gent en veure una dona ocupant un càrrec com el seu és la normal: ja estan acostumats a veure al·lotes joves per l'ambulatori.

"La gent d'Inca és molt individualista i conservadora, sense gaires al·licients, que no veu clar el seu futur, i amb poca capacitat per dirigir la seva vida". Així veu Ana Ma. un poc la dona d'Inca.

Quant a l'avortament, manifestà el seu acord pel que fa a la legislació, encara que pensa que és una cosa molt personal. I quant al di-

vorci, totalment a favor.

Troba que a Inca falten activitats de tot tipus, sobretot d'aquelles que van dirigides als al·lots.

Es partidària d'un ensenyament mixt, estatal o privat, i de donar més importància a l'educació moral i cívica.

Els seus "hobbies" predilectes són la cuina, la música clàssica, els ballet (naturalment!) i la lectura, sobretot la literatura científica. Entre d'altres, els seus autors són Camilo José Cela, Lope de Vega, Bertrand Russell...

Una de les pel·lícules que més li han agradat ha estat "2001, odíssea espacial" i dels actors i actrius Anthony Quinn, Francisco Rabal, Fernando Rey, Concha Velasco i Ana Belén.

S'estima més la mar que la terra.

No va a la moda: "me faig la meua pròpia moda".

Creu que la llengua de les Balears és el "mallorquí".

GLORIA LLADO NADAL
27 anys.

Casada.
Psicòloga.

Va néixer a Inca, estudià en el ja desaparegut col·legi de San Francisco de Asís i completà el batxillerat a l'institut "Berenguer d'Anoia". Posteriorment passà a Palma i es matriculà a la Facultat de Filosofia i Lletres, on cursà fins a 3er. de psicologia. Després alça el vol cap a Barcelona i completà els seus estudis a la Universitat d'allà.

Les preferències de Na Glòria s'inclinaven més cap a la psiquiatria que cap a la psicologia; però finalment es decidí per la segona opció. El recolzament de la seva

raiguer.

R E V I S T A

vos desitja

BONES FESTES

PROGRAMA DE LES FESTES

SANT ABDON I SANT SENEN

DIES 21 i 22.

A les 18 h.- A la piscina Municipal, II Campionats de Balears de Natació "Promeses" (nats el 1973, 74 i 75), organitzats per la Federació Balear i patrocinats pel Magnífic Ajuntament.

DIA 23.

A les 20,30 h.- Inauguració de l'exposició de ceràmiques de GASPAR y RAINELDA, a la llibreria ESPIRAFOCS. Organitza RAIGUER revista.

DIVENDRES, 27

A les 16,30 h.- XLIV Circuit Ciclista a Inca, Trofeu "Pedro Bestard" per infantils, alevins, juvenils, cadets i afeccionats.

A les 17 h.- En el Poliesportiu Municipal, semifinals del torneig de Tennis.

A les 18 h.- Al Bar Sanjurjo, torneig comarcal d'escacs.

A les 18,30 h.- Al Poliesportiu, torneig de frontennis.

A les 19 h.- A la Plaça Espanya, amollada de cohets, sortida de caps grossos i passacarrers amb xeremiers.

A les 20,30 h.- Al Poliesportiu Municipal, final del torneig de futbol "Bartomeu Duran", patrocinat per l'Ajuntament.

A les 22 h.- A la Plaça des Blanquer, cohets i actuació de la Banda "Unió Musical Inquera", baix la direcció de D. Vicenç Bestard, conjuntament amb l'Escola de Ball que dirigeix el mestre D. Jaume Serra.

DISSABTE 28.

A partir de les 9 h.- A les pistes de St. Abdon, eliminatòries del torneig de Petanca, patrocinat per l'Ajuntament i on participaran els equips "Unió Petanca Inça", "Club Petanca Inça", "Ses Forques", "Sant Abdon", "Binissalem" i "Santa Maria".

A les 17 h.- A l'Sport-Inca, torneig de tennis infantil, trofeu "Joan Ma. Palma". Semifinals individuals masculines i femenines.

A les 18 h.- A l'Sport-Inca, torneig de tennis.

A les 18 h.- A la Plaça de Braus, gran cursa de braus, on es lidiaran 6 braus de la ramaderia Garcia de la Serna de El Espinar, ascendència de Santa Coloma, amb els espases José Luis Galloso, José Ma. Manzanares i el rejoneador Rafael Peralta.

A les 18 h.- A les vivendes de "Sant Abdon" eliminatòries del torneig de petanca.

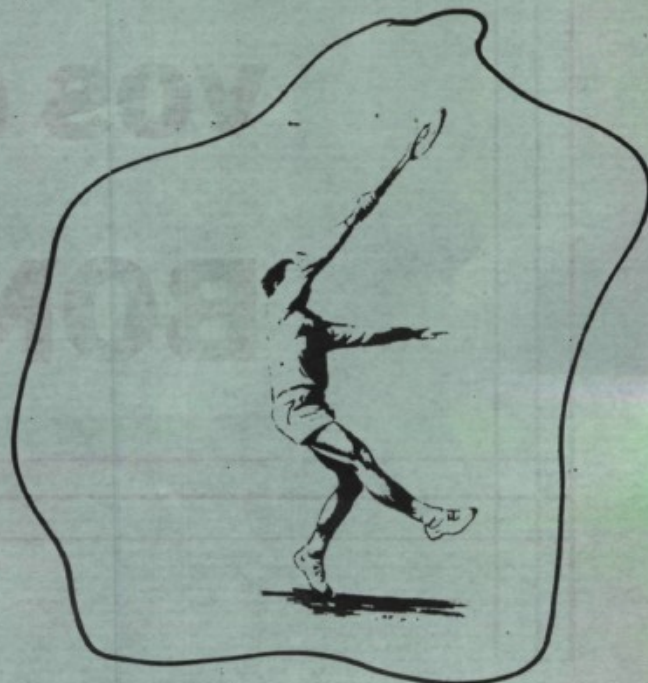
A les 19 h.- A sa Quartera, final del torneig de Ping-pong.

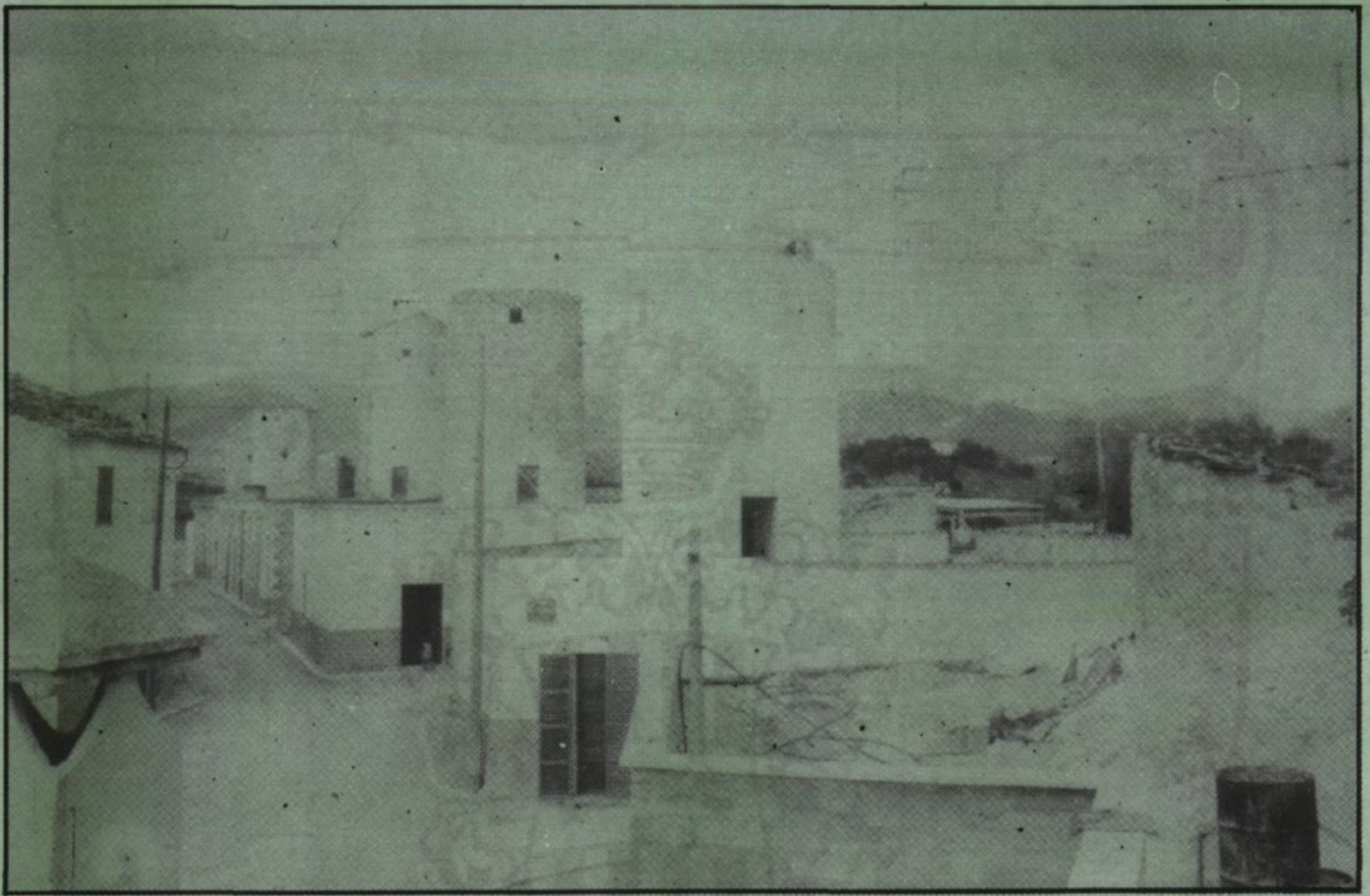
A les 22,30 h.- A la Plaça Espanya concert a càrrec de la Banda Unió Musical Inquera, baix la direcció de D. Vicenç Bestard.

A les 23 h.- A la Plaça Mallorca gran berbena amenitzada pels conjunts "Kuarzo", "Los Bohemios", "Barrabás" i "Pequeña Compañía".

DIUMENGE, DIA 29

A les 9,30 h.- Al Poliesportiu Municipal, final del

campionat de tennis.

- A les 11,30 h.- A la Piscina Municipal, campionat de natació per nadadors locals, entre nins i nines de 9, 10, 11, 12, 13 i 14-15 anys.
- A les 15 h.- A les pistes de Son Bordils (carretera Inca-Sineu, km. 6) gran tirada de "pichón" puntuable.
- A les 18 h.- A "Son Bordils" grans carreres de cavalls al trot enganxat, galop, galop tirat i galop lliure.
- A les 20 h.- A la Plaça de Braus, gran espectacle còmic-taurí-musical a càrrec dels "Monos Toreros".
- A les 20,30 h.- A la Parròquia de Santa Maria la Major, Solemnes Completes. Després sortida de la típica "Revetla d'Inca", que passejarà pels carrers cèntrics.
- A les 23 h.- A la Plaça Mallorca, festival musical a càrrec de l'orquestra Miami, Duo Tenerife i gran actuació de Serafí Nebot (vocalista de los Javaloyas).
- A les 23 h.- A la Plaça Espanya, concert a càrrec de la Unió Musical Inquera i balls típics a càrrec de l'Escola de Ball.

DILLUNS, DIA 30

- A les 8 h.- En el barri de Sant Abdon, missa a l'aire lliure, passacarrers a càrrec de la banda Unió Musical Inquera i actuació de l'Escola Municipal de Ball. Cucanyes pels nins.
- A les 10 h.- Al Poliesportiu Municipal, partit de futbol entre els equips Sant Abdon i un altre de Selva.

- A les 10 h.- Al barri Sant Abdon, carreres a peu per infantils i juvenils, distàncies de 1.000 i 2.000 m.
- A les 11 h.- A l'església parroquial de Santa Maria la Major, missa solemne en honor dels Patrons de la ciutat, Sants Abdon i Senèn, amb assistència de les autoritats. La "Revetla d'Inca" interpretarà el Ball de l'Oferta.
- A les 12 h.- A la Plaça Santa Maria la Major, amollada de coloms a càrrec de la Societat "Colombòfila Inquera".
- A les 12,15 h.- Visita de les autoritats i ciutadans a la Residència Miquel Mir.
- A les 18 h.- Partides finals del torneig de petanca, a les pistes de St. Abdon. Després entrega de trofeus en el local social.
- A les 18 h.- A les pistes Sport-Inca finals del campionat de tennis infantil "Joan Ma. Palma". En el Poliesportiu municipal, finals del Campionat Frontennis dobles 2a. categoria i 1a. categoria.
- A les 20,30 h.- A la Plaça Mallorca, gran festival infantil i actuació de "Los Hermanos Topi".
- A les 20,30 h.- Entrega dels premis "Populars d'Inca-84" al Pub Elfos, organitzat per RAIGUER revista amb la col.laboració de Ràdio Balear.
- A les 22 h.- A la Plaça Mallorca actuació de l'Agrupació de Teatre Popular de Manacor que posarà en escena l'obra "Els veïnats veïnadegen".
- A les 23 h.- A la Plaça d'Espanya, actuació del grup Música Nostra i Revetla d'Inca.
- A les 1,30 de la matinada.- A l'Avinguda Reis Catòlics, gran castell de focs artificials amb traca final.

**L'Ajuntament d'Inca
desitja als veïnats
i visitants**

Bones Festes!

AVUI

família fou total.

El canvi d'aires que suposà la partida cap a Barcelona va ser beneficiós, guanyà en independència i el fet de viure a una ciutat gran li donava sensació de llibertat. Compartia un pis amb algunes companyes d'estudis i no enyorava res ni ningú (bé, casi ningú). "El trasllat a Barcelona era el mitjà per aconseguir el meu objectiu". Sempre pensà que no quedaria a viure allà, que tornaria a casa. Entre altres coses perquè aquí tendria més possibilitats d'exercir la seva professió.

L'actitud dels joves quan coneixen la seva professió no té res d'especial, ja que normalment frequenta ambients universitaris. Glòria pensa que la dona actual està preparada per exercir qualsevol tipus de treball, ja que actualment la igualtat professional home/dona és un fet indiscutible".

Inca però, pel fet d'esser una ciutat industrial on viuen un gran nombre de famílies de classe mitja-baixa, no té un nivell molt elevat de dones amb estudis universitaris. L'ambient familiar influeix de forma decisiva i moltes dones el que fan és elegir un treball que suposi un sou immediat i ajudar així a l'economia familiar.

A l'hora d'acudir a la seva consulta la gent major és més recelosa davant la imatge d'una dona jove, potser desconfien. No ocorre així amb la gent jove, amb la que es relaciona molt bé. De totes formes volem ressenyar una opinió seva:

"Falta molta més informació sobre el que significa Psiquiatria i Psicologia, conceptes que generalment la gent confon. També hi ha un altre detall significatiu, la despreocupació que mostren els pares, ja que normalment és sempre la mare la que acudeix amb el seu fill a la consulta".

Na Glòria està totalment a favor del divorci i també de l'avortament, encara que creu convenient i

necessària una bona planificació familiar i la creació de centres adequats.

Els seus "hobbies" predilectes són el cinema (Mel Brooks, Woody Allen) i la lectura (novel·la, assaig, Asterix, Mafalda...)

Segueix la moda quan li convé i pensa que el mallorquí és la llengua de les Illes.

Respecte a Inca considera que fan falta centres de cultura, però més que res interès i preocupació per part de tots per aconseguir-ho.

RENEE MORA RIERA
24 anys. Fadrina. Inca.
Medicina general.

Va fer els seus estudis de bàsica en el col·legi "Santo Tomàs de Aquino" i el batxillerat a l'Institut. El 1982 va rebre el seu títol de medicina a la Universitat Autònoma de Barcelona. El canvi d'Inca a Barna, va suposar-li un gir de cent vuitanta graus. Allà va viure durant cinc anys, a un pis, amb un parell d'amigues. "Va ser una experiència molt interessant, veure't, de cop, convivint amb una altra gent, fer les feines de la casa, descobrir que, allà, est una més i n'has de sortir per tu mateixa".

Per a ella, va ser més difícil anarse'n que tornar perquè desitjava la tranquil·litat d'Inca. Reconeix que és més fàcil trobar feine aquí, i pensa que la medicina, a Inca, està ben organitzada, encara que faltin especialistes i instruments.

Renee fa feina a l'ambulatori i creu que els seus col·legues la tracten com a una més i que, fins i tot,

per la seva edat, l'avegien. Els pacients l'accepten bé i els grans la tracten amb més respecte que els joves. Pensa que la dona ha canviat molt en els darrers 10 anys, i creu que la raó per la qual hi ha poques dones professionals a la nostra ciutat és el fet que han estat educades per treballar i casar-se. Està totalment d'acord amb la planificació familiar i creu que és convenient legalitzar l'avortament en alguns casos. Totalment a favor del divorci.

Jugar al tennis és una de les seves aficions preferides. Li agrada el cine, especialment el de Visconti i, per llegir, s'estima més Kafka. Intenta seguir la moda però és una cosa que no li lleva la son.

Català o mallorquí? "Català. El mallorquí és un dialecte del català".

Ma. FUENSANTA
PARIS PEREZ DE
LEMA

25 anys, casada.
Advocad.

Va néixer a Inca, estudià a La Puresa i després a l'Institut Berenguer d'Anoia. D'allà passà a la Facultat de Dret de Ciutat i acabà la carrera el 1981.

No va tenir cap problema a l'hora d'elegir la seva professió, ja que a casa seva havia viscut el món jurídic —el seu pare és advocad— i sempre s'hi havia sentit inclinada.

Ma Fuensanta té el despatx a Inca, però viu a Sta. Maria. Diu que malgrat les possibilitats de veure coses noves i diverses que ofereix una ciutat gran prefereix la tranquil·litat d'una ciutat petita.

Ens comenta que la seva

relació amb els col·legues masculins és bona i que dins la seva professió no existeix igualtat quan a qualitat, però sí quant a oportunitats.

—Est partidària de l'avortament?

—Això és una cosa molt personal. Jo personalment no avortaria, però crec que les lleis han d'afavorir a aquelles dones que ho vulguin fer.

—I del divorci?

—Totalment partidària. molts de casos de gent gran que es divorcia". La seva especialitat és el dret civil i també, un poc, el dret laboral.

Els seus "hobbies" són la música ("Supertramp", "Pink Floyd") i la lectura ("generació del 98", Galdós...). La moda no és cap de les seves debilitats, encara que, per la seva professió, l'ha de seguir. En general, li agrada l'ambient d'Inca però aiximateix reconeix que, en l'aspecte cultural, fan falta moltes coses. A la dona inquera, la veu poc integrada: pensa que podria fer més del que fa. Opina que la nostra llengua és el català, i que el mallorquí és una modalitat del català.

CATERINA VALRIU
ILLINAS

23 anys.
Fadrina.

Mestra d'escola i llicenciada en Filologia.

Na Catalina ens diu que va triar la docència perquè li agrada el món de l'estudi, ensenyar i conviure amb els nins; és la sensació de créixer una mica cada dia amb ells.

El seu itinerari d'estudiant començà de molt petita al col·legi de Sant Vi-

cenç de Paul, per continuar a l'Institut, l'Escola Universitària de Professorat d'EGB i la Facultat de Filosofia i lletres de Palma, on es llicencià els curss passats. Actualment fa escola al Col·legi Públic de Rúger (pre-escolar) i treballa es la confecció de la seva tesina.

A casa seva no existia gaire tradició d'estudiants, però sempre l'encoratjaven a continuar estudiant, mentre anàs superant els cursos amb regularitat. Enyora una mica el no haver estudiat a Barcelona, però quan ella arribà al estudis superiors la situació de la Universitat de Palma ja estava gairebé regularitzada.

Amb els companys de treball no hi ha problemes, cal no oblidar que la professió de mestra la desenvolupen majorment dones, i sobretot en els cursos més elementals gairebé sempre són dones.

Quan li preguntam si el fet d'estudiar li ha ocasionat problemes a casa seva ens diu que quan s'amplia el cercle d'amistats sempre hi ha friccions degudes a la relació amb gent més diversa i ambients més heterogenis.

Na Catalina comenta que a Inca, degut a la gran quantitat de població immigrant que ha rebut el poble, s'han produït diferències socials que han condicionat, entre altres coses, l'elecció de l'alternativa escolar dels fills. Això fa que la tipologia de l'escola pública a Inca presenti uns aspectes diferents dels que podem trobar a un poble petit, on l'oferta escolar no està tan diversificada.

Pensa que a la població d'Inca —no només a la dona— l'hi preocupen generalment els aspectes més consumistes de la vida social, no deixant lloc al desenvolupament dels aspectes culturals.

La moda no la preocupa gaire, però reconeix la necessitat d'un cert sentit estètic personal.

—Ets partidària del divorci?

—Sí. Pens que això és una qüestió de llibertat personal i que la legislació no té dret a condicionar fins a aquest punt la vida personal del ciutadà.

—I de l'avortament?

—Et dic el mateix que a

la pregunta anterior. Evidentment una millor informació sexual minvaria aquests casos extrems.

Li demanam per les seves aficions dins el món del cinema, la literatura, el teatre, la música. "i ella respon coses tan diverses com: "Tiempos modernos", Bergman, Nuria Espert, García Marquez, Ausias March, Woody Allen i Lluís Llach.

Pel que fa l'educació ens parla del seu entusiasme per les escoles petites, que permeten una millor relació didàctica i personal amb els alumnes i possibilita un contacte més viu i directe amb els pares i el poble en general. Pensa que dins el món de l'ensenyament és necessari un canvi de 180 graus que acosti l'escola a la vida.

I per acabar ens comentem que a Inca el que vertaderament l'hi fa falta és que la gent estimi el seu poble amb paraules.

JOANA Ma. SERRA LLULL
23 anys, fadrina.

Va néixer a Inca. Procuradora dels tribunals. Inicià els seus estudis al Col·legi Sant Tomàs de Aquino, per continuar després a l'Institut Berenguer d'Anoia. Quan acabà el 1er. curs de dret preparà uns exàmens a procurador, els aprovà i d'aleshores ençà exerceix aquesta professió. Actualment cursa 2n. de dret i quan acabi la carrera pensa presentar-se a oposicions per esser jutge.

A casa seva li donaren moltes facilitats per estudiar dret, existeix el precedent del seu pare, que també és advocat.

Respecte al comportament dels seus clients ens diu que nota algunes diferències, sobretot amb la gent major, ja que no estan massa acostumats a les dones professionals, i més si són joves.

Creu en la igualtat professional entre l'home i la dona. En els seus col·le-

gues ha trobat sempre un alt grau de companyia.

Na Joana Ma. pensa que la dona actual ha evolucionat molt, que existeix un canvi, una lluita per superar el concepte de dona-objecte i que la dona actual s'ha plantejat de forma seriosa la manera d'esser més útil a la societat. Malgrat això queden encara molts problemes a resoldre, tant per part de la dona com per la de l'home.

Pel que fa a la nostra llengua no accepta el català amb fanatisme, creu que el mallorquí és un dialecte, però respectant la seva pròpia forma.

No està d'acord amb el divorci, ja que creu en el prometatge. Pensa que es tracta d'un "boom" ocasionat per la seva legalització, i que la gent s'acull a aquesta circumstància. No està tampoc gens d'acord amb l'avortament, pensa que el dret a la vida és abans que qualsevol altra circumstància.

Segons el seu estat d'ànim prefereix la mar —com a diversió—, o la muntanya —si es troba deprimida—. Pel que fa a la moda li agrada seguir-ne el fil.

Referint-se a Inca pensa que fan falta llocs o organitzacions culturals adequades.

Per els moments d'oci li agrada la literatura (Antonio Machado, Pablo Neruda, Juan Ramón Jiménez i Walt Whitman), el cinema, especialment si és romàntic ("Quiero vivir", "La fuerza del cariño") i el teatre.

Finalment hem de dir que ha publicat un llibre de poemes i en té en projecte un altre, en castellà. Per aquest motiu ha rebut moltes crítiques.

INCA DAVANT

LA INQUISICIÓ

UNA BRUIXA

Els anys 1690-1694 se seguí la causa contra Magdalena Calafat, muller d'Andreu Viver, forner, habitadora de la vila d'Inca, de 50 anys d'edat. Tingué en contra 26 testimonis. Un d'ells diu que conversant amb el Rd. Llorenç Rayó, vicari de la vila, li demanà com havia de procedir contra l'acusada perquè ell era consultor del Sant Ofici i jutge de béns, "en lo que le havía comunicado Juana Corró viuda, de dicha Magdalena Calafat y era que ésta con ocaçión de ser vezinas, amigas y haver visto de mal color a la dicha Juana Corró, le havía dicho que estaba exizada... que se lo havía conosciado con los ojos y que assí para curarla la había de dar una bevida con que se le quitaría dicho hechizo... y que después que la bebió a poco rato havía sentido grandes estímulos de la carne y provocación a luxuria y que al mesmo tiempo la dicha Magdalena Calafat la havía exortado a que se casasse con un pariente suyo". Segueix dient el testimoni que l'acusada en una altra ocasió "havía dicho a Catalina Zapater que estava hechizada y que el exisso se lo havían dado en agua y que le havía aplicado diferentes emplastos y otras cosas, y también una reliquia diciéndola que tubiesse cuidado no tocasse en tierra ni tubiesse curiosidad de reconocer lo que era dicha reliquia".

Resultava que l'acusada, Magdalena Calafat, "havía officio de comadre en dicha villa de Inca, y que estando una muger de ella de parto la había dado una bebida con polvos de los güessos de la calavera de un hombre muerto, y que havía dicho a los parientes de dicha muger que assistían a su parto, que con dicha bebida pariría dicha muger y moriría después, y que con efecto abía parido y después murió".

El mes de gener de 1691 demanà audiència el doctor

Joaquim Fiol per declarar que en la passada tercera festa de Nadal acudí a sa casa d'Inca l'acusada "y medio llorosa le havía contado que haviéndola llamado a curar a la muger de Gelat Garí, vezino de dicha villa, de un accidente y rapto a la cabeza que la tenía privada de juicio veynete y quatro horas había, aplicándola un emplasto de manteca de tocino y cortándola el pelo había buuelto en si y hablado", però després de recobrar la salut acusà la Calafat de bruixa "poniendo los hechissos en un pimientto que la havía dado para que comiesse", i el seu espòs, l'esmentat Gelat amenaçà de mort la Calafat.

Dit doctor Fiol demanà a l'acusada si tenia pacte amb el dimoni, i ella respongué "que no tenía pacto con el Demonio en sus curas sino que para ellas Dios la havia dado gracia espeçial y que lo atribuía al voto que a una imagen de Christo de la Parrochia de dicha villa y a las Animas havia hecho de darlas la tercera parte de lo que sacasse de las curas".

També es comenta per la vila que la dita Calafat ha curat molta gent de trencadures d'ossos, especialment havia curat "a un muchacho a quien una rueda de molino le havia quebrantado y hecho pedaços un brazo y la mano de él de suerte que los chirurjanos, teniendo por imposible la cura por haberse roto muchos güessos, estaban ya para cortársele, y que dicha Calafat haviendo savido la resolución de cortársela persuadió a la madre de dicho muchacho que estava casada con Jayme Masip Basca vezino de dicha villa y síndico clabario aquel año de el Reyno, a que no lo permitiesse que ella le curaría, y que con efecto lo havía curado en pocos días y dexado tan firme y bueno como lo tenía antes con admiración de los de todo el lugar que viendo que dicha cura no parecía ni podía ser natural desde entonces empezaron a formar mal concepto de ella y a llamar y tener por bruja... y que también se metía a curar muchas personas enfermas diciéndolas que estaban endemoniadas unas y otras hechissadas".

Tot seguit fou comissionat el Pare Fra Onofre Mut, prior del convent de Sant Domingo de la vila, davant Fra Joan Rubert, jurant el secret, examinà el doctor Rayó, vicari, i Joana viuda de Miquel Corró perquè declarassin sobre aquest cas.

En una altra declaració, el doctor Rayó afegeix que farà uns set anys "que Juana Garau donzella vezina de dicha villa y hija de Antonio Garau, ya difunto, padeçiendo diferentes accidentes y achaques de vomitar sangre y hinchársele el vientre y no pudiéndoselos curar los médicos con diferentes remedios que le aplicaron, a su parecer eficaces y buenos para ello passaron a presumir si estaría hechizada y que haviéndoselo preguntado havia respondido la dicha Juana que ella no lo sabía pero que temia y sospechava que una vieja de Caymari villa de este Reyno, llamada Magdalena, la huviesse hechissado con unos murtones que estando unos días en dicha villa de Inca le havia dado porque desde entonces havia empezado su enfermedad y dádola los accidentes que padeçía y que haviendo hecho venir a dicha vieja y que entrasse en el combento de Santo Domingo de dicha villa dónde tenían a dicha Juana para exorsizarla, luego que la havia visto hizo tales extremos y acciones extranaturales que habían juzgado y tenido por cierto la abría hechizado", després de morir la vella, el doctor Rayó cuidaba de exorsisar a dicha muchacha porque también hizo juicio y aun le hazía de si estava endemoniada".

Però mentrestant arribà a Inca procedent de Valdemossa l'esmentada Magdalena Calafat amb el seu marit Andreu Viver, forner, i aviat s'escampà la fama que feia curacions extraordinàries i per aquest motiu la dita Joana va tractar de fer amistat amb ella demanant-li que la curàs,

i la Calafat respongué que "era hechizo el que tenía y se lo curaría con un emplasto que le pondría en el estómago". I, efectivament va quedar sana i bona.

Na Joana tenia una germana malalta que també va curar la Calafat, però poc després, aquesta "le pidió una abuxa con que tenía prendido el rebocillo y que luego que se la abía dado la abían repetido los accidentes como antes" i afegeix que "nunca le quiso bolver la dicha abuxa aunque se le havía pedido" i encara advertí que aquella nit "le daría un hechisso"; Na Joana, no sap com, "se havía hallado en las manos un emboltorio pequeño que era como una pelotilla de cera con algunos cabellos encima embuelto en un pedaço de bayeta".

En una altra ocasió li demanà "si bevía de dos aguas que le dijese la verdad que ella no lo ignoraba y respondiéndole que si, le havía replicado y aconsejado beviessse de la que tenía mal olor que estava bendita segun ella lo

blo estaría buena y que así le pedía lo hiziesse aunque no fuesse más que por ocho dias pues de aquella manera lo hazían muchas perçonas, y que el hazerlo no era cosa mala ni peccado", però ella mai va consentir tal cosa.

Com que la visitava sovint, un altre dia la Calafat li contà "que haviendo ido un día desde la villa de Inca dónde vivía a la de Manacor (las dos de este Reyno) en forma de perro y entrado en casa de una muger, la havía dado unos palos de tan buena gana que saliéndose de dicha casa y bolviendo a la suya en la mesma forma de perro, se havía hallado, mudándose en la propia de muger, todo su cuerpo lleno de cardenales que aun le duraban y se los havía enseñado y visto ella en la espalda, y que la havía dicho la dicha Magdalena que no quería más tomar forma de perro porque la havía salido tan mal como veía".

Altres malifetes de la Calafat foren: la curació d'Antoni Ferragut; va dir que aquell any no sortiria elegit sín-

decía y curaría con esso".

Na Joana segueix contant com anà un dia a casa de dita Magdalena on aquesta "la hizo entrar en un aposento de ella y que estando las dos solas la dicha Magdalena sin motivo alguno empeçó a hazer son con las manos y puños dando golpes en una arca, como lo haze la gente pobre que no teniendo instrumento músico quiere vaylor, y que no estando, como llebava expressado, en dicho aposento más que "las dos ni ver tampoco a perçona alguna abía oydo dar muchas rizadas y admirada de ello miró y reparó con cuidado si havía algo encima de dicha arca dónde golpeava y vio que havía en la cubierta de ella diferentes maleficios y entre ellos uno que advirtió por estar çerca como un hombreçillo de cera todo lleno y atrabezado de abuxas y otros emboltorios de trapos y cabellos que en todos serían más de veynte, los quales la havía mostrado dicha Magdalena diciendo ves aquí el hechizo de Juana Corró la viuda y otras perçonas que le nombró y no se acordava, y que entonces havía conosido la abuja que la havía dado la qual estava clavada o fijada en un poco de çera" i que aquella mateixa ocasió "la havía dicho la referida Magdalena sin oirlo nadie que si dava su alma al dia-

dic clavari per la vila d'Inca sínó que seria de Selva on la gent la tractava millor; va pronosticar la mort de Sebastiana Bachs, fadrina; va encantar Na Catalina Ramis, muller de Pere Coll "poniendo unas figurillas o ciertas señales en un poco de pan... en vengança de haverla tratado mal de palabras", però aquesta l'amenaçà d'acusar-la davant la Inquisició i des d'aquell instant va millorar.

Declara Joana, viuda de Miquel Corró, i explica com, estant malalta, fou curada per Na Calafat donant-li a beure certa beguda, però al cap de dos mesos "empeçó a sentir unos estímulos de la carne fuertíssimos que la provocavan a acostarse con hombres y peccar con ellos y que viéndose de aquella suerte le havía venido gana de arroxarse a un poço, y que durándole dichas tentaciones", va visitar Na Calafat i aquesta li aconsellà que es casàs amb un parent seu de Valldemossa ja que si no ho feia "haría muchos peccados mortales" i que sabia "la alteraçión de la carne y polluciones in somniis que tenía verdad que dormía sola, y que le durarían hasta que se casasse o tuviesse parte con hombre".

El mateix testimoni afegeix "que estando Coloma Campaner y Quintana vezina de dicha villa de Inca, loca y por

esso atada y con grillos y cadena y no pudiéndola hazer comer y si iba a verla a esta saçón la dicha Magdalena y la hablava luego se sosegava y comía y yéndose le bolvía la locura según vio la testigo algunas vezes". També va ajudar a parir la dona de Jaume Cantallops de la vila de Santa Maria donant-li a beure una beguda composta de certa terra i "polvos de calavera de muerto".

També recorda com cert dia l'acusada Calafat va anar al forn de la dona Catalina Prats i Capó a la qual demanà una coca i aquesta no la hi volgué vendre i succef "que llebando un hombre parte de dicho pan y cocas en una tabla por la calle, se le cayó todo y las cocas sin haber tropeçado y quedándose en pie dicho hombre con la tabla en la caveza en que solo habían quedado dos panes que havía señalados para los conventos de Santo Domingo y San Francisco por limosna".

Va ajudar a parir altres dones —era comare—, a les quals feia desprendre totes les relíquies que portassin penjades. Consta que una d'aquestes dones tenia una relíquie del Beat Ramon Llull.

Un altre testimoni diu que trobant-se a la vila d'Inca, la dona Margalida Sabater li comunicà que l'acusada li pronosticà la mort de dos fills i també li digué que el seu marit difunt hauria viscut si l'haguessin avisada d'hora, ja que només "parecía estar muerto no estándolo porque lo habían hechizado con hechizo de muerto que se hazía de la forma siguiente que era formar un niño de cera blanca y poniéndole un pabulo por dentro y de suerte que sobresalga un poco por la cabeza encendiéndole se va quemando la cabeza de dicho niño de çera turbándose a este tiempo en gran manera la de la perçona que se quiere hechizar y que en llegando al corazón o parte de el niño de cera correspondiente, el hechizado queda como muerto y que assí havía sucedido a su marido".

Escena del aqelarre
Biblioteca de Oxford

Dia 2 de novembre de 1691 "se calificaron los dichos y hechos de esta sumaria, los cuales dijeron los calificadores contenían algunos sortilegios hereticales con pacto explíctico con el demonio y otros de vana observancia jactancia de hazer maleficios y adivinación y que todos hazían a esta rea sospechosa en la fee". Dia 15 de gener de 1692 fou manat que l'acusada fos presa i segrestats els seus béns, i començaren les audiències; en una d'elles digué que creia que havia estat presa per les acusacions

dels cirurgians de la vila "sentidos de que les quitava su comer", i de fet ja havien intentat que el regent de l'Audiència li prohibís fer curacions, però com que no ho aconseguiren "spspecha la hayan lebandado algún falso testimonio". En successives audiències féu aquestes declaracions: quan encara vivia a Valldemossa anà cert dia a Deià on va veure un home que curava un altre home d'un mal que tenia a un peu "labandóselo con agua coçida de malvas y que después le ponía polvos de inçienso común y de inçienso màstichs, flor de murta seca y moli-da y que mesclado todo con una clara de huevo y puesto en forma de emplasto en una estopa se lo ponía en la parte de dicho pie malo y dislocado"; i també va veure a la seva vila de Valldemossa curar "braços dislocados de criaturas y muchachos bolviendo los gúezos a sus lugares naturales aplicándoles solamente los medicamentos que tiene declarados... y que viendo que probavan bien dichas mediçinas en los casos referidos", i tenint ja el seu domicili a Inca va voler provar de fer aquestes curacions al mateix temps que pronunciava aquestes paraules: "en nombre de Jesús y de la Santísima Trinidad este mal sea curado", i d'aquesta manera va néixer la fama de curandera, coses que feia "movida de piedad y de parecerla que era gracia que Dios la havía dado".

Referent ala curació d'un braç romput, diu que succef d'aquesta manera: farà uns sis o set anys "que haziéndose la fiesta de San Adón en la villa de Inca y en manifestación de alegría muchos bayles en la plaça o mercado de ella" va sentir com es comentava que Jaume Basca tenia un braç capolat per una roda de molí, i ella s'afegí al grup de gent que anava a casa de l'accidentat per aclarir més notícies, "y que haviendo entrado en el aposento dónde le tenían y visto que el médico y chirujano de el lugar le estaban ya cortando carne de el braço y que querían proseguir, lastimada de lo que padecía el pobre mozo y movida a compaçión, havía dicho al médico y chirujano y tía de el mozo que le dexassen estar hasta ver si ella con algunos remedios y medicamentos le podría curar sin cortarle carne y que haviéndolo hecho y permitiéndole se los aplicasse le pusso un poco de vino blanco con una clara de huevo", li féu neta la ferida i altres coses ajudades per un cirurgià de Binissalem, i així com anava assecant la ferida li aplicaven unguents.

I així i d'aquesta manera l'acusada anà fent puntualitzacions a les acusacions dels testimonis, i afirmant que tot eren acusacions falses i calúmniees motivades per enveges.

Dia 1 de febrer de 1695 es va cloure aquesta causa, "y todos conformes fueron de voto que a esta rea en auto público de Fee si le hubiesse de próximo o sino en una iglesia estando en forma de penitente y con insignias de embustera se la leyesse su sentencia con méritos, abjurasse de levi, fuesse gravemente reprehendida, advertida y cominada y desterrada desta Ciudad, de las villas de Inca y Selva y Corte de Su Magestad y tres leguas en contorno por tres años los dos presissos y el otro al arbitrio del Tribunal, y por los dos presissos confinada en la villa que se le señalasse y encomendada a un ministro perçona de satisfacción de el Tribunal a quien se presentasse una vez cada mes y diesse quenta de su modo de vivir y obrar y que se abstudiesse de curar, y de los demás delitos de que havía sido acusada, con aperçibimiento que se prosedería con todo rigor, y que confessasse y comulgasse las tres Pasquas de el año. Y en 11 de septiembre de dicho año se executó dicha sentencia y fue despachada". (AHN, Inquisición, llibre 866 f. 235-249).

els cafes del mercantil

Voliem reunir a tota la directiva del C.D. Constància, però tan sols va esser possible parlar amb els senyors Cerdà, Sampol i Jordi Ramis. Ens reunirem al "Mercantil", per prendre un cafè i parlar del futur del club, que, com sempre, no es gens optimista.

La veritat és que, al llarg del diàlec, vàrem poder comprovar que a més de la passió que senten pel futbol i pel seu equip, les ganes que tenen de fer més, la seva animació, és d'admirar.

Uns dies després de celebrar-se assemblea per a elegir al nou president, una vegada dimitit el senyor Cerdà, les coses no havien canviat massa.

Com a president repetia en el càrrec Jordi Cerdà, per no haver comparegut altre candidat, i estar recolzat per la majoria d'assistents.

En quant al problema de dur mes aficionats al camp

de futbol, Cerdà repeteix el de sempre:

Cerdà.— Fa 20 anys la gent anava més al futbol, ara la majoria té un altra casa a la platja o en el camp i els diumenges se'n van de la ciutat, els joves prefereixen altres diversions.

"Així i tot se exigeixen uns triomfs, sense anar ni tan sols al camp per animar a l'equip. Sols estan els de sempre, la gran masa no hi va.

El Cou Camp d'Inca té una cabuda de 9.000 expectadors, i unicament en els partits de promoció a Segona "B" és veu ocupat la mitat del seu ciment.

El dia del partit enfront al Manacor, es va enregistrar la millor entrada dels darrers 20 anys. Hi anaren unes 3.000 persones.

Inclusos els socis juvenils, el total de socis del Constància es de 417. Els preus de les cotes no son exagerats: Un soci normal paga

c.d. constancia

6.000 pessetes, existeixen cotes de soci protector de 10.000, 25.000 y 50.000. Per a la tercera edat i senyores, la cuota es de 3.000 pessetes.

Amb aquestes xifres ens comenten que l'interés d'una ciutat de 20.000 habitants cap al club es nul i el "polèmic" deficit que existeix es comprensible. A mida que transcorreix la conversió alguns s'atansen a Jordi Cerdà per a facilitar-lo per la seva re-elecció.

Demanam a Jordi Ramis quina és la missió d'un directiu.

J. Ramis.— Mirar nous valors, en el ter local, contactes amb altres equips per aconseguir nous fitxatges, relacions públiques amb l'afició i campanya de captació de nous socis. Tots tenim molta d'il·lusió però la majoria dels que assistim a les assemblees no podem, economicament, ajudar al club.

RAIGUER.— Pareix esser que el problema més important del club és la economia...

J. Cerdà.— Sempre hi ha hagut crisi, solament la gent que formava part de les directives de tots aquests anys por recordar-s'en. Fins i tot en els anys que ara es recorden com a de glòria, hi havia déficit.

Sampol.— Ara els jugadors duen 5 messos sense cobrar, a pesar de que quand hi ha doblers ells son sempre els primers. Això no és cap problema perquè els jugadors juguin sempre amb el mateix entusiasme.

J. Cerdà.— Els jugadors formen la millor plantilla d'Espanya. Son uns al.lots formidables i, damunt un equip al que desitja son victòries per a la seva afició, si aquesta no existeix, ells han lluitat igualment per l'equip.

Sampol.— Fa dos anys que som campions de Lliga, si la gent no ve al Nou Camp no és perquè no se aconsegueixin victòries. Tampoc es just que per un mal partit al que un hi vagi, es renegui de tornar durant tota la temporada.

RAIGUER.— Quines ajudes tindrà per superar el deficit?

J. Ramis.— No ens asusta el déficit d'aquesta temporada. L'Ajuntament no té per qué ajudar a un equip professional, encara que d'altres anys rebiem 50.000 pessetes de subvenció per temporada (L'Ajuntament no era democràtic) L'any passat va intervenir per tal de que l'equip rebés la quantitat de 500.000 de la Comunitat Autònoma. Debut al Mundial-82 també rebem una subvenció i amb el traspàs del jugador Llabrés al Gijón, s'aconseguí disminuir el déficit.

RAIGUER.— Una de les solucions per cubrir-lo podria esser la publicitat ¿per qué no actua el club en aquest aspecte?

J. Cerdà.— Cap casa comercial ho ha manat. En una ocasió, Casa Fred d'Inca, oferí 500.000 pessetes per que l'equip duqués la seva marca la directiva decidí en assemblea que per menys d'un milió no es podria acceptar l'oferta. L'equip mai ha estat a expenses d'una firma comercial i la quantitat oferida no solucionava res. Actualment se confia que el traspàs d'alguns jugadors resolgui les coses.

L'equip ara està de vacances, alguns jugadors han acabat el seu contracte. Entre ells Ballester, Gual, Capó Sánchez, i l'entrenador, Company que ja ha fitxat pel Manacor. Altres es retiraran com En Figuerola i també n'hi ha de lesionats. ¿Com és formarà el nou equip? ¿Se cuida be el planter?

D'Aquí, dels jugadors infantils i juvenils, se podria cubrir l'equip, però fa anys

que no ha sortit algu que tengui una qualitat remarcable.

La directiva tornarà a lluitar un altra temporada per tal d'aconseguir l'ascens que pareix esser una de les causes del desencant dels afecionats.

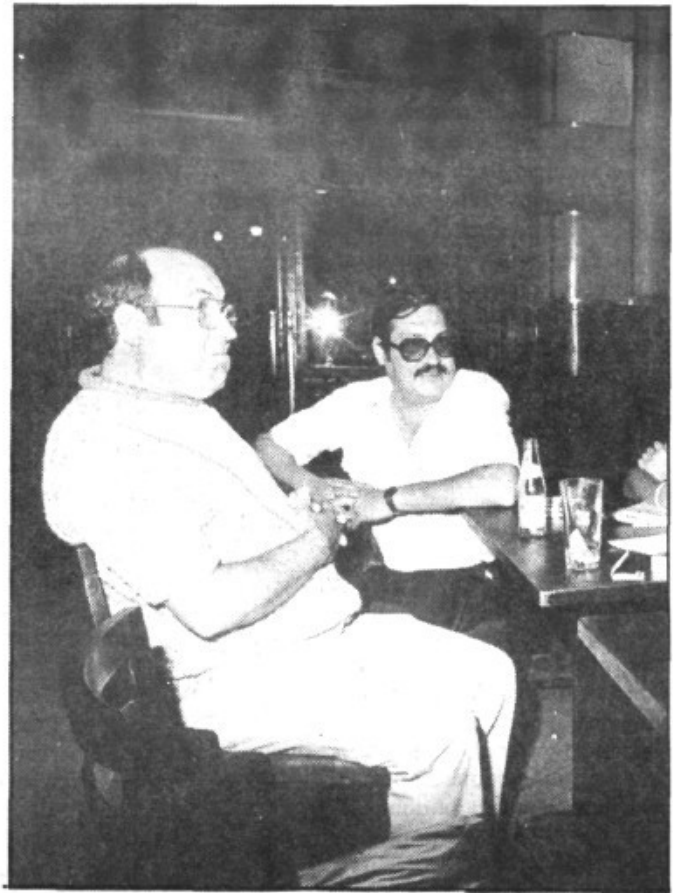
PAUL y CATHERINE

ESTILO JOVEN PARA LA MUJER DINAMICA

pop shop

barco, 12 - tel. 503877 INCA

RAIGUER: El futbol és un hobby?
J. Cerdà: Per a mi una passió.
R.: Quants d'anys dedicats al futbol?
J.C.: 16 com a directiu i 4 com a president.
R.: Viurà en el seu mandat anys de glòria per al club?
J.C.: Crec que ja els he viscut.
R.: Quina ha estat la millor temporada del Constància, que recordi?
J.C.: Les millors han estat-des de el 80 cap aquí.
R.: Quins esports practica?
J.C.: Cap, però m'agraden tots els que es practiquen a l'aire lliure.
R.: Quin jugador li agradaria tenir la pròxima temporada?
J.C.: M'agradaria tenir a tots els de la pasada.
R.: Qué pensa del jugador Capó?
J.C.: Té mèrits per a jugar en una categoria superior.
R.: Té problemes amb la plantilla?
J.C.: La plantilla professional es fenomenal.
R.: Una idea brillant per a la captació de socis.
J.C.: Ho intentarem, qualche cosa s'ha de fer.
R.: Millor moment en la seva vida dins el club?
J.C.: El partit contra el Castella, el del Atlètic de Madrid i la lligueta d'ascens on eliminarem a l'Orihuela.
R.: Se sent escalivat?
J.C.: De tot.
R.: Te enemics?
J.C.: Molts, a la darrera assemblea el 50 per cent no eren simpatitzants meus.
R.: Per lògica, quin càrrec li correspon dins el Constància?
J.C.: Un càrrec en la directiva.
R.: Qué sent per el R.C.D. Mallorca?
J.C.: Esportivament res, però aquest any els hem deixat el camp per a entrenar-se.

OLGA
 MARIA ANTONIA
 MARGALIDA

Confecciones

Tirso Tarragó

plaza Virgen de Lluc, 7 tel 502388 INCA

FERRETERIA COLL

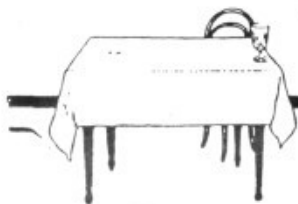
Avinguda del Bisbe Llompart, 189-191 - Carrer des Tren, 38 - Tel. 50 08 92
 Plaça Santa Maria la Major, 13-14 - Tel. 50 04 86 - INCA (Mallorca).

distribuïdor de trepans i accessoris BOSCH

productes fitosanitaris BAYER

i tot tipus d'articles per al BRICOLAGE

la nostra cuina

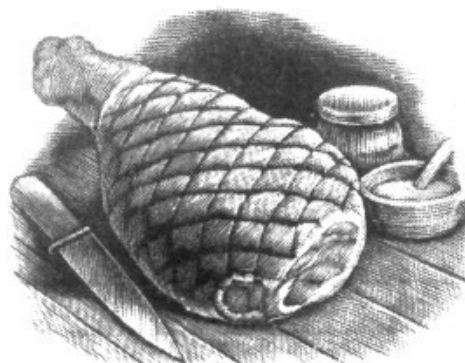
SOBREVIURE

A L' ESTIU

D'arribada de l'estiu dins y devora l'argument de les temperatures, una amenaça per a la nostra salut en el fet que es aliments, en aquesta època, no es conserven tant bé com en altres dies, aquest risc s'apuja si ens veim obligats a menjar a fora casa. Qui més qui menys pot recordar escenes a les quals, a força de ser habituals, no concedim major importància: veure un cambrer netejar la taula amb un canyom greixós, i servir-nos-hi tot d'una el menjar, i observar que en certs cafès i bars tenen les palanganes d'ensaladeta, calamars, pilotes o croquetes exposades al públic sense cap protecció i rebent fums, etxems i rossines; o el menjar en altres llocs, darrera l'obligatòria vitrina, però amb mosques voletjant per damunt... Tot això no significa que aquests aliments no estiguin en bones condicions, sinó que no s'exposen al públic amb les necessàries garanties sanitàries, i d'aquí el risc de les infeccions a causa de la calor.

A partir d'aquest mes, la Comunitat Autònoma farà entrar en vigor un decret sobre higiene i condicions sanitàries dels llocs on es consumeixen aliments. Ya hi ha l'obligació, per ara,

TELEFONS D'OFICINES DE
RECLAMACIONS, D'ANALISIS, ETC...
D'INCA, SI NI HA, O DIR-HO
SI NO N'HI HA!

NORMES D'ETIQUETATGE
I CADUCITAT

d'instalar vitrines protectores, i de posseir carnets de manipuladors d'aliments, així com la prohibició de fumar per a les persones.

Per altra part, tenim, els consumidors, dret a conèixer

la composició dels gelats que en tanta quantitat menjem a l'estiu, i de les begudes refrescants, groguenques o ataronjades, que bailen dins grans bombones transparents, anunciades com d'elaboració pròpia a certs bars i gelateries, però que en cap lloc duen ennumerada la seva composició.

Al nostre mercat, per posar un altre cas, es compleixen les normes mínimes d'higiene, ¿hi ha vigilància? Ho dubtam. Hem passat per davant llocs de venda l'olives i conserves en vinagre exposades sense cap protecció, dins ribelles de plàstic de no massa bon aspecte i en contacte amb els centenars de persones que passen pel mercat. Igual podem dir de formatges i embotits, alguns amb la irònica etiqueta de "CONSERVESE EN FRIGORIFICO A 5 GRADOS", i exposats hores i hores sense protecció sobre la taula els dies de mercat.

Si es complissin totes les normes d'higiene legislades i en rigor, segurament podríem anar tranquils pel mon i sortir de vacances sense el nostre quadernet d'assegurats. I tot depèn de nosaltres mateixos.

ANTONI MERCADER

boutique

infantil

BORN, 6

Tel. 50 14 05

INCA

ENVIAR AQUESTA
TARGETA DE SUBSCRIPCIO
A L'APARTAT 302
INCA

Nom i llinatges:

Carrer:

Població:

Desig subscriure'm a partir del número.....per un any (12 números)

telèfon:

província:

Amb la quota de: subscriptor - col.laborador: 1500 pessetes.
subscriptor: 900 pessetes.

Faré efectiu l'import mitjançant:

—taló bancari adjunt número:

—domiciliació bancària:

—gir postal número:

CAJA DE BALEARES
"SA NOSTRA"

JOYERIA

RELOJERIA

INTERNACIONAL

Listas de Bodas

Juan Mateu

c. l'estrella, 18 INCA

guarderia

Sol Ixent

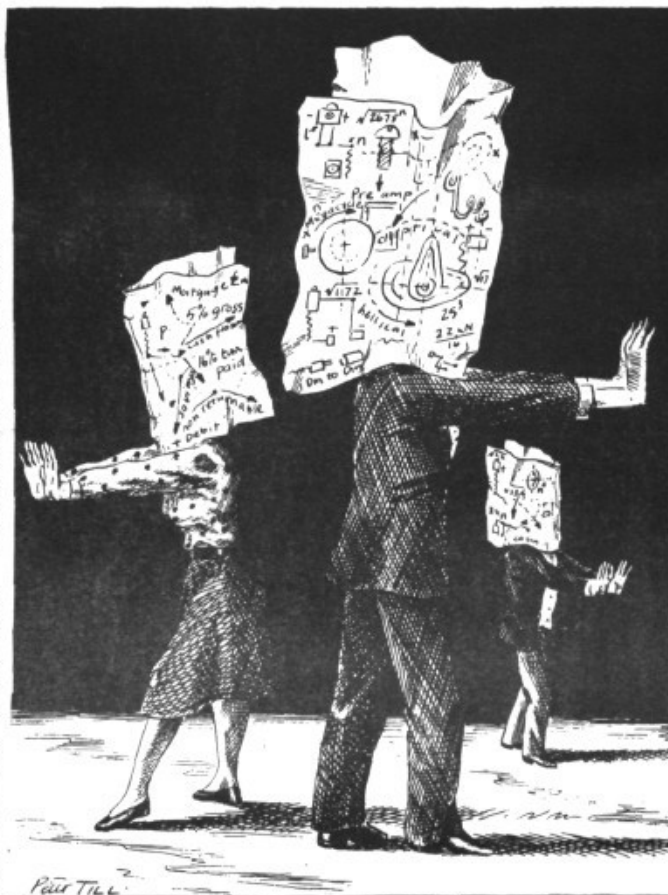
General Luque, 85 (esq. Torreta) - Tel. 500220 INCA

SE APAGA UNA LUZ, EL COCHE NO ARRANCA

El más mínimo fallo en el perfecto mecanismo en el que nos movemos puede llevarnos a ver más claramente lo que vivimos. Las luces no se encienden y enciendo una vela. Me quito los zapatos y piso las desnudas y lisas baldosas. La luz de una bombilla no nos conduce a nosotros mismos, la luz de una vela sí. Descubro las fibras de mi jersey de color calabaza intrincadas unas con otras. Es de fibra artificial mezclada con lana sacada de una oveja supongo. El papel higiénico es vegetal. Estiro de la cadena del váter y cae agua que yo no he recogido. Las sombras de la noche unen a la gente más que la luz artificial. Gotas de cera corren por mi vela. El coche ha fallado, no arranca y el hombre se siente desprotegido, sin motor.

A veces siento como si estuviera fuera del útero materno y no siento sus paredes. Entonces parece que todo se plantea de nuevo, que nada es tan firme y claro como parecía. Suele suceder de noche. Siento inseguridad, como si anda hubiera bajo mis pies, y seguridad, como si fuera capaz de ir mucho más lejos. sin las

SIGNATURA

paredes que me aprietan. Un plato es un plato ahora y lo tomo entre mis manos y comprendo su significado; las paredes son paredes y las veo claramente, separando y protegiendo, ocultando y separando y abrigando. Las puertas son de madera, sacadas de un árbol, se abren y se cierra, dan paso e impiden el paso.

La luz de la vela se mueve con el viento. La luz de la bombilla no. Cuando las lámparas se encienden, hay una claridad fría e inhumana, nada cambia con la luz de una bombilla. Ni la piel de los cuerpos, ni las sonrisas, ni los sonidos. El tiempo se para y siento que todo vuelve a su sitio y que nada va a cambiar. La luz de la bombilla no. Cuando las lámparas se encienden, hay una claridad fría e inhumana, nada cambia con la luz de una bombilla. Ni la piel de los cuerpos, ni las sonrisas, ni los sonidos. El tiempo se para y siento que todo vuelve a su sitio y que nada va a cambiar. La luz de las velas se mueve con el viento. La luz de las bombillas hace olvidar las estrellas.

ROSA

Floristeria Aloha

ESPECIALIDAD EN CENTROS
RAMOS DE NOVIA, CORONAS

C/. Gral. Luque, 215 - Tlf. 504415
INCA

RADIO BALEAR

INCA

II ANIVERSARIO

jaime estrany

equipos de
oficina

Plza. España, 33
Teléfono 50 15 10

inca

MUEBLES Oficina
Máquinas Escribir Electrónicas
Calculadoras Electrónicas
Tratamiento de Textos
Fotocopiadoras
Micro-Ordenadores
Ordenadores Personales
Servicio Técnico.

**ESPARTERIA
RAMIS**

Ca'n Blancos

VENTA MAYOR Y

**TOT
MIMBRE**

DETALLE

PI. ORIENT, 1 TI. 501638 INCA

CINC GERMANS

COMIDAS . PREPARADAS

Servicio a domicilio

Realice sus encargos al tel. 500405
Gral. Luque, 207 INCA

PLANA VERDA

la primera llei

Ja en podem donar de voltes en es boll!, ja en podem fer de coses! acaramullar bens, tenir salut, ser "guapos" intel·ligents... que tot això, devora l'amor es tornen banalitats secundàries. Però tranquils, no vau a fer un escrit color de rosa, que no he canviat el color de la plana, aquesta és la plana verda, i des d'aquest color, l'amor es veu com la primera regla de la vida: ESTIMAR EL LLOC ON S'ESTA, ESTIMAR LES PERSONES AMB LES QUALS S'ESTA, I ESTIMAR LES COSES QUE

S'ESTAN FENT. Estimar per molts és el mateix que voler, i a mi em sembla que és tot el contrari, el que vol un ocell l'agafa, el que estima el deixa volar. Aquesta és precisament la forma d'estimar verda enfront de la color de rosa: quan s'estima el lloc on s'està, es respecta, no es pot contemplar l'entorn com un conjunt de coses valorables per l'utilització que en poguem fer d'elles, l'entorn és sagrat, i el respecte que hauríem de tenir-li, és el respecte que hauríem de tenir envers nosaltres.

Quan dic estimar el lloc on s'està, em referesc a estimar la casa o el corral on vivim, estimar el poble, la terra de la comarca, l'illa... però no perquè sigui "lo nostro", sinó perquè crec que és la única manera d'estimar tot el món.

Pel que fa a l'amor a les persones amb les quals s'està, crec que val el mateix que he dit parlant del lloc, així idò, em costarà poc donar-me a entendre, si dic que no estima qui vol als amats, fitxaivos que el qui "estima" així amb molta freqüència estableix una

escala de competencies, inclús s'estima a voltes a les persones d'aprop despreciant a altres que es consideren competidores, i es pot arribar inclús, s'arriba, que per estar be els estimats d'aprop, es fa la guerra al veïns competidors si tractam el cas a nivell individual o de famílies; a les regions del costats si tractam de unitats de convivència mes grans; o inclús es fa lo mateix si parlam de les relacions entre les nacions.

Això es dona amb freqüència, més ben dit, jo diria que és la forma normal de convivència, i això és perquè no s'estima bé, sinó que es vol, i això és egoisme. L'egoisme de les nacions és el conjunt dels egoismes dels que formen aquestes.

Crec que aquesta xerrada sobre l'amor com a fórmula pel qui cerca ser feliç (o sia tot-hom) queda coixa si no duim aquest amor a més del lloc on estam, o sia el món; a les persones amb les que estara, o sia l'humanitat. Si no el duim repetesc, a les coses que feim.

El fer una cosa, avui es diu fer feina, i aquesta es contempla com el càstic de l'humanitat, i és que ho és, així com es fa, per produir, per poder guanyar doblers, només pot deixar de ser càstic si s'estima el que es fa, i és que està ben clar, l'amor és la primera regla de la vida, si no m'equivoc és també la primera llei de Déu, i es veu que Déu, quan les va fer, anava també de verd.

LLIBRES

BORIS VIAN

La mort del mite

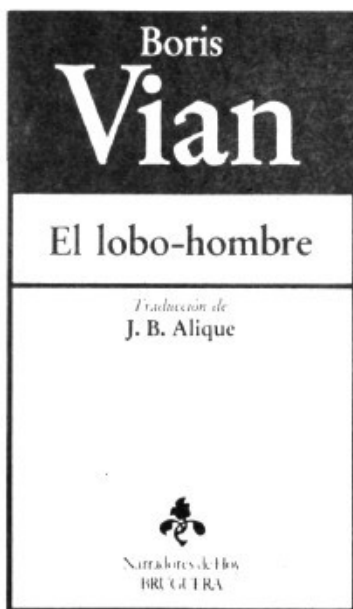
Un atac al cor, ara fa 25 anys, acabà amb la vida de l'escriptor francès Boris Vian.

B.V. va néixer a Ville d'Avrai l'any 1920. Des de molt jove es va sentir cridat per la música i als dotze anys va formar, junt amb els seus germans, la primera banda musical. A l'any 1938 començà la passió pel jazz i inicià els estudis de trompeta, la mateixa passió que més tard el duria a les Caves del barri llatí de París per tocar vorà figures del jazz com Miles Davis.

Cinc anys més tard, el 1943, va treure la llicenciatura d'enginyeria, carrera que abandonà després de l'èxit obtingut per la novel·la J'IRAI CRACHER SUS VOS TOMBES amb el pseudònim de Vernon Sullivan, per dedicar-se a escriure.

Després de la Segona Guerra, col·laborà amb revistes com TEMPS MODERNES, COMBAT, vora un altre gran autor com és Albert Camus i JAZZ HOTT.

Malgrat la seva curta vida, podem trobar dins la seva obra més d'una dotze-

na de novel·les, diversos llibres de poemes, i un parell d'obres de teatre.

La seva és una obra repleta d'imaginació, erotisme, gairebé pornogràfic en algunes de les seves obres i que causà l'escàndol dins una societat parisina, que diu ésser tan lliberal, quan obres com J'IRAI CRACHER SUS VOS TOMBES o LES MORTS ONT TOUS LA MEME PEAU veren la llum amb el pseudònim de Vernon Sullivan, essent aquest personatge tal vegada el millor

de tots els éssers creats per B.V., la millor creació d'una imaginació que havia d'amagar-se darrera pseudònims com Bisan Ravi, Baron, Visi, Brisavion, o el mateix Vernon Sullivan perquè sentia pudor de les seves obres.

La moda "vianesca" començà l'any 1965. Després de la mort, les obres de B.V. s'han venut a "tuti ple" i això ha duit a posar l'autor damunt un gran pedestal, a fer-lo quasi inassolible per fer oblidar la força bruta que es des-

pren de la seva paraula escrita, la bellesa d'una fera tancada intentant lliurar-se de la monotonia diària, d'uns núvols dels que l'hem de rescatar per llegir-lo, per despertar la nostra curiositat vers la seva obra, una obra equiparable a la d'en Julio Cortázar o en Pere Calders.

Ja és hora que les editorials que editen en llengua catalana preguin en consideració aquest autor, ja que, ara per ara, jo almenys no conec cap obra seva en la nostra llengua i pens que els 25 anys de la seva mort podrien servir com excusa per llançar-lo al nostre mercat, els lectors hi sortiríem guanyant.

Boris Vian va morir a París el 23 de Juny de 1959.

A mena d'apunt, aquí van cinc dels seus llibres que considero necessaris per comprendre al Boris Vian escriptor.

L'ÉCOUME DES JOURS
L'ARRACHE COEURS
L'HERBE ROUGE.
J'IRAI CRACHER SUS VOS TOMBES (V.S.)
LE LOUP GAROU

ANTONI RODRIGUEZ
MIR

rosellu

llenceria
brodats

carrer major, 20 -inca

«La creativitat, especialment»

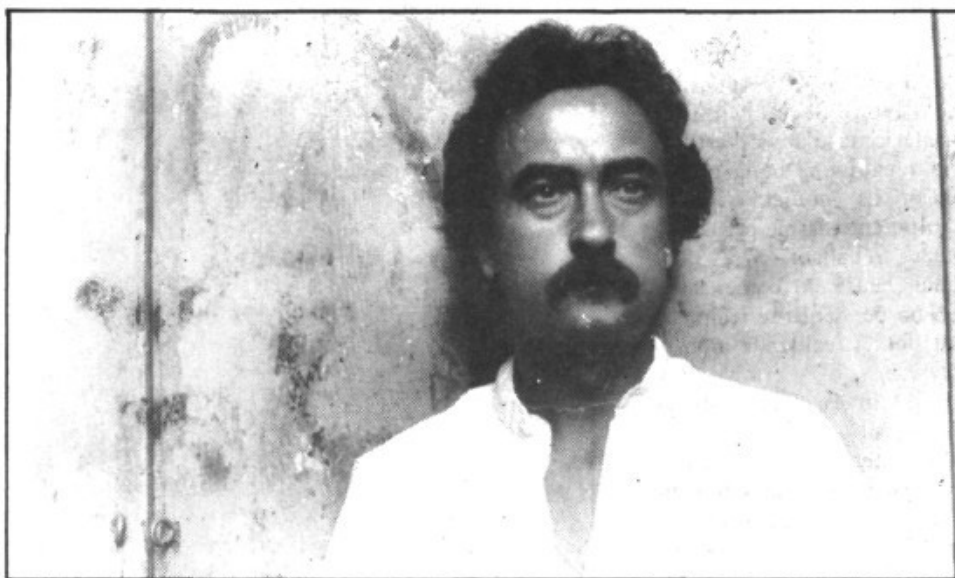
Gaspar és un artista polifacètic. Es debida al teatre, pinta, ha acabat els estudis de fotografia, però, sobre tot, és i es considera escultor. Ens conta que la seva dedicació a l'escultura començà de manera casual, un dia jugant amb un tros de fang.

Ell no creu massa amb les tècniques academicistes perquè pensa que, l'alumne, sempre es deixa dur per determinat artista o per un professor. S'estima més treballar i aprendre de manera autodidacta. Hi ha una constant en la seva vida i en la seva obra: la creativitat. Amb escepticisme anà a l'Escola d'Art de Palma i va trobar, més que a dos professors, a dos amics. Un escultor, Tinus Castañer i un pintor Damià Jaume, que li han ajudat a completar la seva educació artística.

Es veu que la seva vida és en gran part l'escultura i no es cansa de parlar d'ella. Les seves paraules no consiguem, però, el seu sentit total fins que veim les seves obres, on les seves explicacions se materialitzen. Les seves peces son llises, suaus, perfectes per esser tocades. Totes basades en la figura humana. Les dimensions petites i es veu una suau lleenegada com si l'objecte es volgués moure.

—Es pot aconseguir amb l'escultura la mateixa expressivitat que amb la pintura?

—Una escultura s'ha de mirar des de tots els angles. Un quadre, en aquest sentit, es més pla. Son estudis diferents, maldament se pot aconseguir la mateixa expressivitat. Ara be, quand la

gent ve a veure la meua obra m'agrada que estigui en contacte amb ella, que la tengui en les mans. La textura d'aquest material pot influir en el concepte de obra.

—Amb quins materials fas feina?

—Abans treballava amb fang i gres donant esmalts. Ara pedra i ferro. Cada material te un tracte diferent. Lo que no pots fer és lluitar amb el material. Hi ha que col·laborar amb ell, conèixer les seves característiques i sobre les seves possibilitats. Tens que sobre perfectament lo que vols fer i triar el material adient.

—Moltes de les teves peces estan fetes amb les tècniques de la ceràmica...

—Es difícil establir una diferència entre una ceràmica i una escultura creativa. Si aquesta darrera està feta amb fang du el mateix procés. Son dos conceptes que van molt lligats, és clar, descontant el treball del torn. Mai fa feina amb esboços, s'estima més estudiar el material i directament molde-

jarlo, lo que també permet parlar d'improvisació. La idea inicial pot esser així canviada, segons vagi el procés creatiu.

—A nivel oficial pareix que avui s'ajuda més al artista?

—Si i la gent s'anima més i això se pot comprovar amb el darrer "Ciutat de Palma". Es fa que hi hagi més il·lusió. Pareix que s'ha triat el bon camí. Crec que també se deu tot això a que està canviant el concepte de Escultura. Una peça ja no estarà en una plaça determinada, en el carrer, ha començat a estar també dedins les cases.

Te l'idea de preparar una exposició conjuntant els coneixements que te de l'escenari amb els materials a moldejar. Es un estudi que du preparant des de fa temps, perquè pensa que la escultura pot tenir relació directa amb el teatre.

—Quins son per a tu els millors escultors?

—Dels estrangers triaria a Henry Moore, Brancusi i Arp, per aquest ordre. El

millor es Henry Moore, per la seva manera de treballar la figura humana. Té una sensibilitat especial, tot lo que el rodetja ho considero important. De Brancusi destacaria les seves formes simples, jo diria que es un escultor quasi espiritual.

—Consideras la fotografia com un art?

—Baste dir que una fotografia en una sola imatge pot convertir-se en història.

Ara mateix no pot viure de l'escultura. Això no l'importa perquè pot fer feina amb llibertat: "Ara ja no importa cercar un mercat, basta fer lo que un vol".

Creu que lo millor es que cadasqu es pugui marcar una meta, sobre manejar els seus coneixements, així tot s'aprofitarà, tot serà positiu.

—Què és per tú l'art?

—Especialment creatiu tat.

Gaspar Servera, escultor, segueix endavant estudiant lo que queda per fer per l'art.

«VIURE DE L'ART ES MOLT DIFÍCIL»

Reinelda pertany a la nova generació de ceramistes. Darrerament, en aquests últims mesos, ha exposat a l'escola d'Arts Aplicades i a la Galeria Es Retall. Allà ens ha mostrat què és capaç de crear, un estudi equilibrat d'infininitat de formes lligades amb gammes diverses de colors, reflexat tot a les seves peces. Ha estat alumna de l'Escola d'Arts Aplicades de Ciutat. Se sent satisfeta de tants d'anys d'estudi. Ha tengut una bona preparació. Es inquieta, i amb molt d'entusiasme per continuar treballant. I és ara, quan haurà de començar a fer-ho per sentir-se realment satisfeta i realitzada amb la seva obra.

—Quin és el teu sistema de treball?

—Entenc que el meu treball va lligat amb sebre dibuixar. Unes vegades cerc la peça a través de l'esbós. D'altres, treball amb la imaginació i l'espontaneïtat.

—Quins materials utilitzes?

—Aquests dos darrers anys he treballat amb gres. He començat a experimentar amb altes temperatures, a 1.260 graus. I això és molt positiu, perquè em permet aprendre noves tècniques.

—Quins colors t'estimes més?

—Pens que, abans de tot, has de tenir una gran seguretat amb la forma i el color. M'agraden molt els tons pastels. Ara treball amb la gamma dels blaus.

—Quines formes sols adaptar?

—Estudii primerament la placa amb la textura. La textura és un aspecte important: principal. Cerc que l'obra, amb el seu perfil, digui qualque cosa, transmeti qualque cosa. Cerc això fent incisions en el fang, banyat, en el color, en el matís. Tot va lligat, no només pots pensar en la forma.

—De totes maneres, diuen que el foc o la calor tenen la darrera paraula, no és així?

—Per això tens tu els coneixements que tenguís sobre la teva feina. Si tu has estudiat el color, si coneixes la matèria, no canvia res, sinó sempre aniríem ulls clucs. Abans, amb els forns de llenya, això passava, però ara, amb els elèctrics, ho pots tenir tot programat.

—Quina diferència hi ha entre el forn elèctric i el de llenya?

—L'elèctric, el pots programar, i és més segur. El de llenya, l'has d'alimentar contínuament, segons la temperatura que hi vulguis, i et fa més esclau seu.

—Hi sol anar gent, a les exposicions?

—Sí, però és curiós: la gent que vé és la mateixa que fa feina en el mateix camp artístic. En molts de casos, també depèn de la publicitat o de si tens o no un "padri".

—Què vols expressar amb les teves peces?

—La naturalesa m'atreu

fortament. I, darrerament, l'esbós a les meves plaques. L'escorça d'un arbre, alguna arrel, la forma d'una pedra. Tot això m'atreu i és el que intent transmetre. A més, cerc també la textura.

—Es rendable viure de la ceràmica?

—No, no puc viure de la ceràmica. Viure de l'art és molt difícil, sobretot els primers anys, quan no et trobes encara situada del tot, quan encara has de reforçar el tenu nom.

—Es necessari invertir molt, si un té un taller?

—Sí, hi ha despeses a bastament. Per exemple, cada dia hem de pagar una certa quantitat, uns impostos per poder utilitzar el forn. Basta dir això...

—Tu tens un taller?

—Sí, i el duim entre tres personas. Aquest estiu volem fer uns cursets. A ca teva no pots fer una peça per manca d'espai. Aquí, al taller, podem ensenyar

als interessats, i sempre és important i positiu poder contactar amb gent a qui estiri la teva feina.

—Com funciona ara la ceràmica? Avans, els ceramistes treballaven per encàrrec...

—Ara comença un altre moviment, amb més força. Ja no solem treballar per encàrrec, perquè la majoria de vegades l'encàrrec et limita perquè t'imposa un treball determinat. És millor anar "per lliure", al nostre aire.

—Com veus el nivell artístic a Mallorca?

—Sembla com si tothom es preocupàs més per la pintura. Abans, les escultures només eren concebudes per col·locar a un jardí, i ara, en canvi, embelleixen els salons d'una casa. Y la realitat és que tant decora una pintura, com una escultura, com una peça de ceràmica.

—La gent entén les teves obres...?

—Les entenen més els nins que la gent gran. Em referesc més a l'hora de contemplar una textura. Potser això sigui així perquè a les escoles ja se'ls ensenya el llenguatge del fang, i poden desenrotllar més els seus sentits, els poden plasmar: s'eduquen per poder entendre més l'art.

—Quins ceramistes t'han causat una major impressió?

—Llorenç Artigues m'agrada. És un home molt simple, tan simple que ha aconseguit plasmar en les seves peces la senzillesa i l'equilibri.

—Com et definiries, finalment?

—Som molt inquieta, m'agrada l'art.

Ella, inquieta, continuarà treballant, creant, posant en el fang la seva imaginació. Probablement, molt aviat, podrem tenir a Inca una exposició de la seva obra.

NENA FERRER

```

+ +SSS+,
.+WWWWWWWWWWWW+,
.+WWWWWWWWWWWWWW+5
.+WWWWWWWWWWWWWWWW+5
CSWV V V VWWWZV VWWWW5
 5 CWWW*
  / a - a *****5
6/ / -5
6/ / 5W6
*WC * *C 7W5
+WWW * * / /WW9
*UU*V* Z* * * *
+ * * * *
+ * * * *
II / * * A / A Z A
AWWA /W * * 5 A
* * / * 5 WWWW * * 5
C / * C 5 WWWW C * IA AA AA AA
C--* C--D AWWW / / --5--* I W W W W W W W W
// * C 5 * * 5 7 I IV VV VV VV
// C--5A AWA 8888 -----J
/WWWWWWWWW 8888 *D *5 A SSSSSSSSSSSSSSS
CWWWWWWWWWWWWWW*+ */ 5 *SSSSSLLSSSS*
C C 5 + 5 I / /..A/...A
C++C++5 --C I I--* *+ * * +A --+--/
***7***7 CWWC-C 5 55 55 7*-----5+.-/-
/--M/--MMM--7 *ZZ* *---* *

```


ENERO

L	M	X	J	V	S	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

FEBRERO

L	M	X	J	V	S	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28			

MARZO

L	M	X	J	V	S	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

ABRIL

L	M	X	J	V	S	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

MAYO

L	M	X	J	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

JUNIO

L	M	X	J	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

JULIO

L	M	X	J	V	S	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

AGOSTO

L	M	X	J	V	S	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

SEPTIEMBRE

L	M	X	J	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

```

I          9999999          8888888          555555555
11         999999999       88888888888      555555555
111        999 999        888 888         555
1111       999 999        888 888         5555555
11111      999999999     888888888      555555555
111        999999999     888888888          555
111        999 999        888 888         555
111        999 999        888 888         555 555
11111111   999999999     88888888888   55555555555
11111111   99999999     888888888      55555555

```

OCTUBRE

L	M	X	J	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

NOVIEMBRE

L	M	X	J	V	S	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

DICIEMBRE

L	M	X	J	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

```

XX XXX XXXXX XXX XXX XX XX XXXXX XX XXX
XXXXXXXX XXXXXX XXX XXXXX XX XX XXXXXX XXXXXX
XXXX XX XXX XX XX XX XX XXXX
XX XXXXX XXX XX XX XX XXXXX XX
XX XX XX XXX XXXXX XX XX XX XXX
XX XXXXXX XXX XXX XX XXXXXX XXXXXX XX XXXX
XX XXX XX XXX XXX XX XXXX XX XXX
XXXXXXXX
XXXX
R E V I S T A

```

POPULARS D'INCA - 84

***Dia 30, entrega
dels premis al***

C/ Antoni Rubí, 7
Tel. 50 46 31
INCA

raiguer
R E V U S T A

***convida als seus amics i agraeix la
col.laboració dels qui ens feren
arribar el seu vot***

**La vetlada serà
retransmesa a
tota mallorca per**

Corrubio

C. Antoni Rubí, 7

Tel. 50 46 31

INCA